

Institutionen för socialvetenskap

Socionomprogrammet 210 hp

”Startskott”

En kvalitativ fallstudie om medborgarmobilisering för ett tryggare Skarpnäck

Grace Jobe

Examensarbete i socialt arbete, 15 hp

SOC63, VT22

Handledare: Pelle Åberg

Examinator: Johan Gärde

Förord

Jag vill börja med att tacka alla som deltagit i studien, utan er tid och ert engagemang skulle denna studie inte vara möjlig att genomföra. Det som sker i Skarpnäck just nu är inspirerande och jag önskar er framgång och lycka till på den fortsatta resan mot ett tryggare Skarpnäck.

Jag vill även tacka min handledare Pelle Åberg för vägledningen och stödet som du tillhandahållit mig under skrivprocessen. Stort tack!

Avslutningsvis vill jag tacka min familj som genom pepp och hejarop stöttat mig när det varit kämpigt. Sist men inte minst vill jag tacka mina älskade ungar; Adam, Awa, Amie och Sanji, ni ger mig liv och energi.

Tack!

Grace Jobe

Maj 2022

Sammanfattning

Syftet med denna studie var att öka kunskapen om motiv som leder till att medborgare organiserar sig mot vapenvåld och för en tryggare ort, efter att en ung man i området skjutits till döds på öppen gata. Vidare var syftet att få en förståelse för hur de mobiliserande processerna tar sig uttryck i Skarpnäck. Studiens frågeställningar har besvarats genom kvalitativa intervjuer med sju medborgare som deltar i mobiliseringen, samt ostrukturerade observationer av mobiliseringens skeende. Studiens data har analyserats med teorin om *sociala rörelser*, samt Bourdieus *kapitalformer* i kombination med begreppen *fält* och *habitus*. Resultaten visar på att motiven till deltagandet grundar sig i en kombination av faktorer, som exempelvis sociala relationer, platsidentitet och gemenskap. Vidare framkommer det av resultatet att området präglas av bland annat boendesegregation och resursbrister i den kommunala skolan, som på olika sätt bidrar med en distans mellan medborgarna och aktörer inom den offentliga sektorn. Mobiliseringen i Skarpnäck utgörs av ett kritiskt och kollektivt handlande som fokuserar på att kartlägga behov i området, vilket sedermera framförts till Stadsdelsnämnden i form av ett medborgarförslag.

Nyckelord

Medborgarmobilisering, Social rörelse, Kollektiv förmåga, Mobiliseringsprocess, Socialt kapital, Vapenvåld, Grannskap, Organisering.

Abstract

The aim of this paper is to increase knowledge on the motives that lead to citizens organizing against gun violence and for a safer neighborhood, after a young man in the community was shot to death on an open street. Furthermore, the aim of this paper is to gain an understanding of how the process of mobilisation took place in Skarpnäck. The study's questions have been answered through two research methods; qualitative interviews with seven citizens who took part in the mobilization, as well as by unstructured observations of mobilising events. Theories applied whilst analysing the collected data were *social movement theory* and Bourdieu's *theory of capital* as well as the terms *field* and *habitus*. Results show that citizen participation is motivated by several factors, such as social ties, place identity and community. Results also show that the neighborhood, amongst other things, is affected by segregation and lack of resources in the local public school, which in different ways contribute to a distance between citizens and civil servants in the public sector. Mobilisation in Skarpnäck takes form through critical and collective action that focuses on mapping needs in the neighborhood, which are then presented to the districts committee as citizen proposals.

Title

The spark – a qualitative case study of citizen mobilization for a safer Skarpnäck

Keywords

Citizen mobilization, Social movement theory, Collective efficiency, mobilization process, Social capital theory, Gun violence, Neighbourhood, Organisation.

Innehållsförteckning

1. Inledning	7
1.2 Bakgrund	8
1.2.1 Skarpnäck	8
1.2.2 Från ungdomsproblem till förortsproblem	9
1.2.3 Civilsamhällets svar på strukturella problem	9
1.3 Problemformulering	10
1.4 Syfte och frågeställningar	10
1.5 Begreppsdefinitioner	11
1.6 Kunskapsområdet	11
1.6.1 Sökprocessen	11
1.6.2 Grannskapets betydelse	12
1.6.3 Sociala rörelser och organisering	13
1.6.4 Medborgerligt engagemang	14
2. Teori	16
2.1 Sociala rörelser	16
2.2 Kapital, fält och habitus	17
2.2.1 Kapital	17
2.2.2 Fält	17
2.2.3 Habitus	18
2.3 Reflektion av studiens valda teorier	18
3. Metod	19
3.1 Forskningsdesign	19
3.2 Urval	19
3.3 Datainsamling	20
3.3.1 Semistrukturerade intervjuer	20
3.3.2 Observation	20
3.4 Reflektion av studiens valda metoder	21
3.5 Etiska överväganden	21
3.6 Bearbetning och tolkning av material	22
3.7 Studiens tillförlitlighet	23
4. Resultat	25
4.1 Platsen och dess omständigheter	25
4.1.1 Gemenskap	25
4.1.2 Segregation	26
4.1.3 Relationen medborgare och offentlig sektor	27
4.1.4 Trygghetsskapande?	28
4.2 Drivkrafter	29
4.2.1 Medkänsla	29
4.2.2 Visionen	30
4.3 Mobiliseringen	30

4.3.1 Förutsättningar & villkor.....	30
4.3.2 Processen.....	31
5. Analys.....	35
5.1 Platsen och dess omständigheter	35
5.2 Drivkrafter	36
5.3 Mobiliseringen	37
6. Slutsatser & diskussion.....	39
6.4 Implikationer för socialt arbete	41
6.5 Förslag till vidare forskning.....	41
Referenslista.....	42
Bilagor.....	49

1. Inledning

Svensk media rapporterar återkommande om skjutvapenvåld och i Stockholmsområdet år 2021 skedde det 330 skjutningar, varav 44 av dessa ledde till att en person miste sitt liv (Svt, 2021). I

Brottsförebyggande rådets (Brå) studie redogör Hardilova Selin (2021) för att skjutvapenrelaterade dödsfall har ökat i Sverige sedan år 2013. Vad ökning till antalet skjutningar beror på finns det delade meningar om, dock visar ett flertal studier att det kan vara ett resultat av andelen unga män i befolkningen, socioekonomiska förhållanden och urbaniseringsgraden i Sverige (Hardilova Selin, 2021). Sernhede m.fl., (2019) redogör att majoriteten av de som skjuter och skjuts i Sverige har två gemensamma nämnare; de är unga rasifierade män, och bor i fattiga och stigmatiserade stadsdelar. I arbetet för att utveckla lösningar till de ökade våldet redogör Hardilova Selin (2021) för behovet av att arbeta med långsiktiga lösningar, samt med de faktorer som ligger till grund för våldet. Enligt Sernhede m.fl., (2019) kan det dödliga våldet och gängkulturens skördande av liv i förorten ses som ett resultat av sociala och ekonomiska siktningprocesser som sorterat människor till geografiska rum under de tre senaste decennierna. Sernhede m.fl. menar att Sverige är segregerat och som en konsekvens av detta separeras förorten från det övriga samhället.

Idén till den här studien kom ifrån en inbjudan i den lokala Facebookgruppen Levande Skarpnäck, där lokalborna i området bjöds in till ett öppet möte efter att en ung man blivit skjuten till döds den 13 februari år 2022 i Skarpnäck. Mötet initierades av den mördades föräldrar med syfte att öppna upp för en dialog kring hur man kan förhindra att fler unga mördas och hur man kollektivt kan skapa en tryggare förort för alla dess invånare. Som ett resultat av det första stormötet som ägde rum i Skarpnäck den 6 mars, 20 dagar efter att den unga mannen sköts till döds har medborgarna i Skarpnäck mobiliserat sig. Mötena har fortsatt och medborgarna har visat ett stort engagemang som resulterat i att det i dagsläget finns ett flertal olika arbetsgrupper bland medborgarna som arbetar med olika frågor, exempelvis föräldrastöd och studiehjälp (Björklund, 2022). Sedan dödsskjutningen den 13 februari har det skett två skjutningar till i Skarpnäck och en av dessa ledde till att ytterligare en ung man förlorade sitt liv den 10 april. Engagemanget har nu resulterat i att gruppen WeR1 startat och den 28 april anordnade gruppen en manifestation utanför Skarpnäcks kulturhus samtidigt som stadsdelsnämnden hade möte i kulturhuset. Under banderollen med texten ”Skarpnäck har fått nog!” läste gruppen upp en kravlista som sedan överlämnades till stadsdelsnämnden i form av ett medborgarförslag (Westin m.fl., 2022).

Frustrationen bland medborgarna över lokalpolitikernas osynlighet när det gäller skjutningarna är stor, men även rädslan för att fler i området ska dö. Hoppet om att återta tryggheten i Skarpnäck och drömmen om att öppna upp ett aktivitetscenter är dock större, trots medborgarnas låga tilltron till lokalpolitikerna.

1.2 Bakgrund

1.2.1 Skarpnäck

Denna studie utgår ifrån området *Skarpnäcksgård* som tillhör Skarpnäcks stadsdelsförvaltning. År 1976 fattade Stadsfullmäktig det första beslutet som kom att bli planen för Skarpnäcksgård (Schönning, 1996). Tanken var att skapa ett förortsområde som skiljde sig från de tidigare kritiserade miljonprogrammen, Skarpnäck skulle bli en levande stad med identitet, bestående av kvarter, gator och torg. De inbyggda gårdarna skulle bidra med en hemgårdskänsla och trygghet för barnen. Parkerna och torgen skulle avskiljas för att skapa olika nivåer av offentlig- och privatliv, och det klassiska centrumet ersattes av en allé där bilar och fotgängare skulle mötas (Schönning, 1996).

I utvärderingen av Skarpnäcksluftet redogör forskare från *Ersta Sköndal högskola* (nu *Marie Cederschiöld högskola*) för att Skarpnäcksgård år 2010 hade den högsta andelen arbetslösa invånare och den lägsta andel invånare med eftergymnasial utbildning i relation till de övriga stadsdelsområdena; Hammarbyhöjden, Björkhagen, Enskededalen, Kärrtorp, Bagarmossen, Flaten, Orhem och Skrubba (Vainik m.fl., 2016). Inom stadsdelsförvaltningen upplevde man år 2009 att ungdomsproblematik ökat och syftade då på en ökad alkohol- och narkotikaanvändning, kriminalitet, nedskräpning, samt störande av ordningen i stadsdelsområdet (Vainik m.fl., 2016). Vidare hade stadsdelen många ungdomar och unga vuxna placerade på låsta institutioner i kombination med ett ekonomiskt underskott (Wollter & Kassman, 2015). Som insats mot ungdomsproblematiken och för att öka tryggheten i stadsdelen genomfördes projektet *Skarpnäcksluftet* under år 2009-2015. Projektets aktörer var *Stadsdelsförvaltningen*, *Polismyndigheten*, *Stiftelsen på rätt väg*, samt de kommunala *bostadsbolagen* i området (Wollter & Kassman, 2015). Projektet presenterade en rad olika åtgärder för att hantera de sociala problemen för åldersgruppen 7-24 år, med målsättning att öka känslan av trygghet både på kort och lång sikt. En av satsningarna var utvecklandet av mötesplatser i form av parklekar med ledarledda aktiviteter för den yngsta målgruppen och ungdomsgårdar, samt mötesplatser för unga vuxna (Wollter & Kassman, 2015). Samtidigt bedrevs ett uppsökande arbete, rekrytering av områdesvärdar och ett riktat stöd till brottsaktiva ungdomar och deras familjer (Vainik m.fl., 2016). Det sociala perspektivet i form av öppna verksamheter har enligt resultatet av projektet införlivats, men man har inte kunnat se en tydlig koppling mellan den ökade tryggheten och den minskade brottsligheten i relation till projektet. Detta med anledning av påverkansfaktorer som exempelvis förändringar i socioekonomiska mönster och gentrifiering. Tidigare forskning visar att man genom olika angreppssätt kan öka den kollektiva förmågan och en del i detta är att underlätta organiseringen bland medborgare. I utvärderingen av Skarpnäcksluftet redogör Vainik m.fl., (2016) att detta angreppssätt inte vart prioriterat, att medborgarnas initiativ borde getts större betydelse, samt att social mobilisering av medborgarna vore bra. Vidare lyfter Wollter & Kassman (2015) att styrkan med projektet var de öppna verksamheternas sociala perspektiv som möjliggjort identifieringen av sociala problem, och enligt dem bör just denna del av projektet inte gå förlorat.

1.2.2 Från ungdomsproblem till förortsproblem

I statens offentliga utredning *Den segregerade integrationen, om social sammanhållning och dess hinder* (SOU 2006:73) skriver man för att ungdomar i medier och av myndigheter porträtterats som ”samhällets fiender” och ofta förknippas med unga män som ingår i subkulturer eller vänskapsgrupper. Denna process av differentiering möjliggör utvecklandet av egna identiteter och tillhörigheter. För rasifierade ungdomar i socioekonomiskt svaga områden bidrar det till en andrefieringsprocess, samt en känsla av avsaknad och tillhörighet till det svenska samhället. I (SOU 2006:73) förtydligas även vikten av att ta fram sociala och pedagogiska arbetsmetoder med utgång i den verklighet som ungdomar i utsatta förorter lever i, och att framtagandet av dessa kräver kunskap om den komplexa verklighet som de lever i. Därför kan problem kopplat till unga socioekonomiskt svaga områden förklaras som ett strukturerat svar på specifika levnadsvillkor (SOU 2006:73).

I Brottsförebyggande rådets (Jönsson & Nilsson, 2019) intervjustudie *Skjutningar i kriminella miljöer* redogör man för olika vägar in i utanförskap och kriminalitet och lyfter bland annat bostadsområdet, sociala relationer, skola samt en svag anknytningen till familjen som bidragande faktorer. Sernhede m.fl. (2019) menar att dagens mediala debatt om skjutvapenvåld reducerar våldet till ett förortsproblem och genom detta produceras bilden av förorten. Vidare redogör Jönsson & Nilsson (2019) att männen i deras studie upprätthåller den negativa bilden som deras bostadsområde tilldelats till följd av en internaliseringsprocess. Ytterligare faktorer som presenteras som bidragande till vägen in i kriminalitet är att resursstarka individer flyttar från bostadsområdet, svårigheter att ta sig in på arbetsmarknaden, samt avsaknad av alternativ till en kriminell livsstil (Jönsson & Nilsson, 2019).

1.2.3 Civilsamhällets svar på strukturella problem

När politiker under 1980-talet önskade att förbättra styrningen av välfärden introducerades metoder som historiskt förknippats med det privata näringslivet med fokus på effektivitet, konkurrensättning och målstyrning (Heller Sahlren & Sanandaji, 2021). Dessa metoder beskrivs ofta som *New public Management* (NPM) och har enligt Mulinari m.fl., (2020) bidragit till en försvagning av välfärdsstatens förmåga att tillfredsställa medborgares behov. Mulinari m.fl., (2020) menar även att konsekvenserna av nyliberala ideologier har bidragit till ett marginaliserande av det mobiliserande kritiska sociala arbete som grundar sig i frigörelse från den rådande ojämlika samhällsordningen.

När medborgare upplever att välfärdsstaten inte möter deras behov så kan social mobilisering ses som en reaktion från medborgarnas sida (Denvall m.fl., 2011). Den sociala mobiliseringens funktion är att bryta medborgares isolering genom att kollektivt skaffa sig färdigheter och förmågor för att uppnå gemensamma mål i det civila samhället (Kuusela, 2013). Inom samhällsvetenskapen delas samhället upp i fyra kategorier: *staten, näringslivet, familj* och *släkt*, samt *det civila samhället* (Blennberger, 2004). Civilsamhället särskiljs sedan i en formell och en informell del, där den formella delen syftar till olika typer av medlemskap och deltagande inom föreningsformer och medborgarsammanslutningar. Till det informella civila samhället inbegrips istället vänskapsrelationer

och sociala nätverk (Blenberger, 2004). I denna studie ser jag på den pågående medborgarmobiliseringen i Skarpnäck som en social rörelse inom det informella civilsamhället. Detta görs utifrån att teorin om sociala rörelser ser på rörelsens uppkomst som en frustration mot ett etablerat system och att dess fristående aktörer genom mobilisering bildar ett vi (Lilja & Vinthagen, 2021). Sociala rörelser bygger på ett kollektivt handlande, som innefattar solidaritet och vilar på en icke institutionaliserad grund (Lilja & Vinthagen, 2021). Samtida sociala rörelserna beskriver en strid kommen ur samhällsutvecklingen under kapitalismen och informationssamhället och dess bidrag till strukturella ojämlikheter i samhället (Wetterhagen & Jamison, 2006). Detta överensstämmer med min förståelse av mobiliseringen som sker i Skarpnäck. Tidigare forskning har visat att det finns en politisk dimension som innefattar medkänsla för svaga grupper i samhället gällande motiv för deltagande i ideell civilsamhällesorganisering (Wallman Lundåsen, 2020). Vidare redogör Wallman Lundåsen för att det finns en skillnad mellan deltagandet i ideella organisationer och i rörelser, vilket är att individer som deltar i rörelser värderar möjligheten att kunna göra något praktiskt högre.

1.3 Problemformulering

Sedan 1990-talet har nyliberala reformer försvagat välfärdsstatens förmåga att tillfredsställa medborgares behov enligt Mulinari m.fl. (2020). Som en reaktion på ojämna samhällsstrukturer kan sociala rörelser uppstå genom mobilisering och processen kan leda till förbättrade villkor, nya jämlika relationer och ett mer jämställt samhälle (Pérez, 2018). Vidare visar forskning att mobiliseringens genomförande i lokalområden förutsätter att det i området finns social sammanhållning och tillit mellan medborgarna, vilket kan ses som en form av socialt kapital (Wallman Lundåsen & Trädgårdh, 2015).

Medborgarna i Skarpnäck har mobiliserat sig i hopp om förändring i sitt område efter den senaste tidens skjutningar. Enligt Wallman Lundåsen & Trädgårdh (2015) är organisationers uppkomst och fortlevnad inom civilsamhället av vikt för invånarnas livskvalitet.

1.4 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att öka kunskapen om motiv som leder till att medborgare organiserar sig mot våldet och för en tryggare ort. Vidare är syftet att få en förståelse för hur de mobiliserande processerna tar sig uttryck i Skarpnäck.

Frågeställningar

- Vad har platsen för betydelse kopplat till mobiliseringen?
- Vad är medborgarnas motiv till mobiliseringen?
- Hur tar sig de mobiliserande processerna?

1.5 Begreppsdefinitioner

Skarpnäck: när jag i denna studie talar om Skarpnäck så syftar jag till stadsdelsområdet Skarpnäcks Gård.

Kollektiv förmåga: förutsätter att det inom området finns en social samhållning i form av delade värderingar och tillit, samt ett positivt stödande mellan medborgare och en förmåga att agera på socialt önskat beteende. Kollektiv förmåga innefattar komponenterna, social sammanhållning och informell social kontroll.

Informell social kontroll: innebär att stödja ageranden som är främjande och samtidigt ingripa vid oönskade sociala beteenden som exempelvis kriminalitet (Carbone & McMillin, 2018).

Processer: syftar till ett förlopp av sammanhängande initiativ, handlingar och aktiviteter. I studien utgår jag från processen med start från den första skjutningen den 13 februari fram tills att studiens data inhämtning avslutades den 28 april.

Mobilisering: förklarar ett kollektivt handlande där målsättningen är att uppnå förändring (Kuusela, 2013).

Tillit: när det i studien talas om tillit så syftar det till tilliten mellan människor i området där de bor, även kallat lokalsamhällestillit. Vidare även tillit mellan medborgare och aktörer från offentliga organisationer, exempelvis socialtjänst och polismyndighet.

Motiv: syftar till de anledningar som gör att medborgare i Skarpnäck deltar i förändringsarbetet mot en tryggare ort.

Rasifiering: begreppet rasifiering beskriver hur personer på grupp- och individnivå konstrueras socialt genom att tillskrivas egenskaper utifrån föreställningar om den andre kopplat till hudfärg, etnicitet, och/eller trosuppfattning (Sandegård, 2020).

1.6 Kunskapsområdet

I denna del presenteras nationell och internationell forskning som på olika sätt knyter an till studiens syfte, samt en redogörelse för sökprocessen. Först under rubriken *grannskapets betydelse* presenteras forskning som belyser förutsättningar för ett kollektivs förmåga att hantera och motverka sociala problem i området. Samt hur detta samspelar med socioekonomiskt index och etnisk mångfald. Under rubriken *sociala rörelser och organisering* presenteras forskning som undersökt sociala rörelser och organisering i socioekonomiskt svaga områden. Avslutningsvis presenteras forskning om medborgerligt engagemang och motiv för engagemang på individnivå, under rubriken *medborgerligt engagemang*.

1.6.1 Sökprocessen

För att bekanta mig med tidigare forskning om mobilisering som reaktion till sociala problem, använde jag mig av både engelska och svenska ord för att vidga mina träffar. Till en början användas begreppen *community work*, *organisering i orten*, *marginaliserade områden* och *mobilisering*. Sedan

utökade jag sökningen med orden *social cohesion*, *social cohesion + violence*, *grannskapseffekter* och *collectiv efficacy*. Därefter ville jag söka på studier med fokus på vapenvåld och sökte på ord som *gängkriminalitet*, *neighbourhood stigma*, *social mobilisering*, *sociala rörelser*, och *förortsrörelsen*. Sökningen börjades via *Marie Cederschiöld högskolas* bibliotekhemsida men utökades sedan till Skolans sökmotor sammanställde resultaten från flera olika databaser. Jag tittade även närmare i databaserna Academic Search Complete och SocINDEX. Jag sökte efter peer-viewed träffar och för att avgränsa resultaten till det jag ansåg relevant, valde jag forskning med fokus på medborgares mobilisering istället för myndigheter och organisationers lösningar till önskad utveckling i samhället. Vidare gjordes en avgränsning för forskning som studerade medborgarrörelser i storstäders marginaliserade områden och inte på landsbygden. Svenska myndigheter som *Brottsförebygganderådet* hade flera rapporter som berörde gängkriminalitet och deras publicerade rapporter om medborgares livsvillkor finns alla tillgängliga online. Avslutningsvis fick jag förslag på forskning av min handledare. De artiklar som valts ut och presenteras nedan kommer även användas i uppsatsens diskussion för att analysera studiens relevans till forskningsområdet.

1.6.2 Grannskapets betydelse

Inom forskning har man ur olika perspektiv undersökt effekterna av grannskapets påverkan på individen. Kopplat till socioekonomiskt index har tidigare studier visat att individer påverkas positivt av att växa upp i ett område där högutbildade och höginkomsttagare bor, och att en uppväxt i områden där invånare i högre grad står utanför arbetsmarknaden påverkar individen negativt (Brandén, 2018). Enligt Brandén är det en sammansättning av mekanismer som kan leda till att grannskapet påverkar individens livsutfall, exempelvis *kollektiv socialisering* och *socialt nätverk*. Detta med anledning av att kollektiv socialisering och socialt nätverk bidrar med sammanhållning mellan invånarna och ordning i grannskapet. *Miljömässiga mekanismer* i ett grannskap påverkar individen fysiskt och mentalt. Brandén lyfter fram exponering för våld som ett exempel på en faktor som har en negativ inverkan på individens mentala och fysiska hälsa (Brandén, 2018).

Kings (2011) avhandling *Till de lokals försvar* syftar till att bidra med en ökad förståelse för marginaliserade grupperns organisering i samhället och utgår ifrån Rinkeby och Tensta, två stadsdelar i Stockholm. I avhandling lyfts *platsen* som central och Kings (2011) menar att det är där *identiteter* och *relationer* förmedlas, samtidigt som *maktrelationer* synliggörs. Kings redogör för att platsen är föränderlig och blir till när den tillskrivs mening och samtidigt bör platsens ses i relation till hur den definieras av människor. Det som särskiljer platsen och gör den till sin egen, är människors interaktion och/eller konflikter som bidrar till gränsdragningar och hur platsen porträtteras (Kings, 2011).

Vidare visar tidigare forskning att boendesegregation bidrar med en avsaknad av *sociala band* mellan olika grupper i samhället (Wallman Lundåsen & Trädgårdh, 2015). I denna fråga kan gemensamma mötesplatser i städer främja interaktionen i civilsamhället, då detta genererar mer möten mellan människor. Det sistnämnda kan förklaras som *socialt kapital* och en viktig förutsättning för

socialt kapital innefattar *tillit*. Främjandet av tillit har dock visat sig svår med anledning av att människor tenderar att umgås med likasinnade (Wallman Lundåsen & Trädgårdh, 2015).

Ahmadi (2018) redogör för att tidigare forsknings slutsatser om mångfaldens negativa påverkan på sammanhållning bygger på generaliserade kvalitativa studier som inte ser till effekter av bland annat; ojämlikhet, segregering, diskriminering och dess sammankoppling med mångfald. Med en kvalitativ studie undersöker Ahmadi *formella- och informella interaktioner*. Samt gemensamma *värderingar* och *tillhörighetskänsla* hos en mångfald av invånare i ett grannskap i Toronto. Resultatet visar på att mångfalden bidrar till ett *kulturellt utbyte* och ett *ökat erkännande* mellan medborgarna, men att mångfalden inte bidrar med någon förändring gällande hierarkiska uppdelningar mellan olika kulturer och inkomstgrupper. Avslutningsvis redogör Ahmadi för att media och politikens uttalanden om olika grupper i samhället bidrar till upprätthållandet av ojämna maktstrukturer kopplat till klass- och etnisktillhörighet. Vilket i sin tur påverkar informella relationer på individnivå, uppfattningen medborgare emellan och uppfattningen om deras grannskap. I likhet med ovanstående redogör Kings (2011) för att platsen blir till när den tillskrivs mening och i relation till hur platsen definieras av människor. Även Brandén (2018) redogör för att *institutionella mekanismer* riskerar att påverka samtliga invånares självbild och självförtroende.

1.6.3 Sociala rörelser och organisering

Carbone & McMillin (2018) testar teorin om huruvida en stark *kollektiv förmåga* bland medborgare i en ort leder till *kollektiv handling*. Den kvantitativa studien genomfördes på ett urval av svar från en tidigare statistisk undersökning gjord av USA:s bostads- och stadsplaneringsdepartement. Resultatet visade på ett svagt samband mellan *kollektiv förmåga* och *kollektiv handling*. Carbone & McMillin redogör att förståelse för sambandet mellan *förmåga*, *medborgerligt engagemang* och *kollektiva åtgärder* ökar förståelsen för hur man uppnår ett positivt förändringsarbete. När det inte finns starka *sociala band* vänder sig individer till organisationer för att förändring, vilket kan generaliseras till att om det finns starka sociala band så förlitar sig individer på dessa band. Som i sin tur bidrar till hanteringen av problem genom *medborgerligt engagemang* (Carbone & McMillin, 2018).

Tidigare studier har visat att områden med hög grad av kollektiv förmåga upplever färre sociala problem (Hipp & Wickes, 2017; Lamb 2019). Lamb (2019) redogör för att sammanhållningen i områden har en betydande inverkan på våldets nivå och intensitet i socioekonomiskt svaga stadsdelar i Sydafrika. Avsaknaden av kollektiv förmåga bidrog delvis till vapenvåld och ungdomskriminalitet i dessa områden (Lamb, 2019).

León Rosales & Åhlund (2018) har i en svensk kontext undersökt *individuella-* och *kollektivalärandeprocesser*, samt *identitetsprocesser* och *villkor* som möjliggjort framväxten av den nya ”förortsrörelsen” bland unga. Studiens resultat redogör för en annan förståelse av aktivism bland unga rasifierade personer som särskiljer sig från dominerande diskurser om ”unga invandrare” som stökiga. León Rosales & Åhlund (2018) menar att de unga genom aktivismengagemanget skapar ett

självreflexivt tänkande och en *kritisk observation* av det egna livet. Detta bidrar i sin tur med en medvetenhet för vidmakthållande och missgynnande strukturer som drabbar unga. León Rosales & Åhlund (2018) beskriver aktivismen som ett frigörande, där unga använder sina egna erfarenheter för att ta och kräva plats i samhället. Genom förortsrörelsen uppvisas ett samtida medborgarskapande enligt León Rosales & Åhlund (2018).

Angående organisering i marginaliserade områden redogör Kings (2011) för att organisering i Rinkeby och Tensta sker utifrån 1) *ens närmaste sociala verklighet*, 2) *ett gemensamt livssammanhang* och 3) *aktiviteter*. Vilket enligt Kings sammanfattar en organisering som skapar förutsättningar för *underlättandet av vardagslivet*. Vilket särskiljer sig från den allmän föreställning om sociala rörelser bestående av aktörerna som delar grundläggande föreställningar om omvärlden och känner solidaritet för varandra. Samt att dessa befinner sig i en konflikt med det etablerade systemet. Organiseringen behöver enligt i detta fall ses i relation till över och underordnade strukturer Kings (2011) där grunden för organiseringen är kopplat till den delade erfarenheten av platsen.

Wallman Lundåsen & Trädgårdh (2015) presenterar fyra riktlinjer som kan främja den sociala hållbarheten och motverka segregation, polariseringar och ojämlikhet. Dessa riktlinjer och policys innefattar; ett integrationsarbete; nätverks betydelse för att främja ingångar på arbetsmarknaderna; en plats där möten sker och nätverk bildas; samt kunskap om tillit, misstro, delaktighet och utanförskap.

1.6.4 Medborgerligt engagemang

Ohmer & Beck (2006) har genomfört deras studie i USA med ett urval av frivilliga gräsrotsorganisationer i marginaliserade områden från staden Pittsburg, Pennsylvania. Studien undersöker om ett aktivt engagemang från invånare i gräsrotsorganisationer är sammankopplade med uppfattningar om grannskapets organisatoriska och kollektiva förmåga. Resultatet visar att det inte finns ett samband mellan medborgardeltagande och grannskapets kollektiva förmåga och är enligt Ohmer & Beck oroande, då det finns en koppling mellan grannskapets kollektiva förmåga och brottrreduktion. Vidare redogör Ohmer & Beck för att exponering av våld i grannskapet permanent påverkar samtliga boendes hälsa, i likhet med Brandén (2018). Ohmer m.fl., (2016) menar att den kollektiva hälsan i utsatta områden kan öka med hjälp av grannskapsorganisering. En grundförutsättning för grannskapsorganisering är medborgarnas tro på att de kan göra skillnad (Ohmer & Beck, 2006).

För att uppnå en socialt hållbar stad har Stockholms stad inrättat en hållbarhetskommission som fått i uppdrag att analysera skillnader i medborgares livsvillkor och främja tryggheten inom staden (Alarcón, 2015). Arbetet bedrivs av *förvaltningsorganisationen* och i underlagsrapporter presenterar fristående forskare rekommendationer och aktuella åtgärder för att uppnå målen (Alarcón, 2015). Tidigare forskning har beskrivit civilsamhället som relativt konfliktfritt, men civilsamhället utgörs även av rörelser som bygger på motstånd och opposition (Wallman Lundåsen & Trädgårdh, 2015). Denna form av aktivism har vuxit fram som en form av *motstånd* till den rådande ordningen i

samhället och forskningen har identifierat strategier som används i denna form av organisering för att påverka politiken (Wallman Lundåsen & Trädgårdh, 2015). Resultatet visar att det i ett stängt politiskt system, med svårtillgängliga möjligheter till påverkan är vanligare att använda sig av outsider strategier i form av protest eller motstånd. I dessa fall har offentliga organisationer i regel svårare att hantera medborgarengagemang som sker inom rörelser utanför strukturerade organisationsformer. Wallman Lundåsen & Trädgårdh (2015) redogör även dem för ett komplicerat samband mellan direkt medborgerligt deltagande och tillit till politiska institutioner, som ett resultat av medborgares besvikelse över vad dessa institutioner inte har lyckats att leverera.

I Västerländska länder har det sedan några årtionden tillbaka funnits en utbredd oro för att medborgarna inte bryr sig om samhällsfrågor i lika stor utsträckning som tidigare, med anledning av ett allt mer individualistiskt tänkande och beteende (Amnå, 2008). Amnå menar att utvecklingen mot mer individuella nivåer behöver förstås i relation till förändringar kopplat till infrastrukturen och försvagningen av staten från 1930- till 1980-talet. Föreställningen om *medborgerligt engagemang* ska enligt Amnå (2008) inte förväxlas med deltagande. Engagemanget behöver istället ses ur ett nytt samtida perspektiv, utanför mer traditionella former av folkrörelser. Enligt Amnå är de nya rörelsernas arbetsmetoder anpassade till medlemmar och sympatisörer, och betonar vikten av samhörighet istället för medlemskap. De nya rörelsernas organisationsform är mer demokratisk. Amnå (2008) presenterar sex funna incitament som förklarar motiven till det medborgerliga engagemanget på individnivå, dessa är; 1) Plikt – ”Man bör”, ett moraliskt ställningstagande. 2) Vikt – ”*Jag måste*”, individens ideologiska ställning kopplat till motivet. 3) Förmåga – ”*Jag kan*”, fyller en psykologisk aspekt av engagemanget. 4) Efterfrågan – ”*Jag behövs*”, symboliserar det sociala aspekterna motiv till engagemang. 5) Effektivitet – ”*Det går*”, individen logiska analysförmåga. Samt 6) meningsfullhet – ”*Det ger*”, en belöningsstruktur, med andra ord det som individen får ut av sitt medborgerliga engagemang (Amnå, 2008).

2. Teori

Här nedan kommer en redogörelse för studiens teoretiska ramverk. I denna studie kommer *teorin om sociala rörelser* att användas, samt teorin om *kapitalformer* i kombination med begreppen *habitus* och *fält*. Därefter presenteras en reflektion med motivering av valda teorier.

2.1 Sociala rörelser

Samtida sociala rörelser beskriver en strid kommen ur samhällsutvecklingen under kapitalismen och informationssamhället, samt att de uppstår genom konflikt med det etablerade systemet. Vilket kan förstås som ett socialt fenomen som innefattar *kollektiv handling* (Wetterhagen & Jamison, 2006., Lilja & Vinthagen, 2021., Vinthagen, 2006). Teorin om sociala rörelser grundas på ett kollektivt ifrågasättande av rådande strukturer, genom ett delande av *frustration*, *identitet* eller *intressen* och bygger på *solidaritet* (Wetterhagen & Jamison, 2006). Rörelsens resurs bygger på *mobiliseringen* av dess aktörer som utgörs av en mångfald, som trots interna spänningar oftast handlar relativt samordnat (Vinthagen, 2006; Tarrow, 1998). Inom aktörernas handlingsfält kan olika enheter ha olika fokus till skillnad från andra organiseringar som utgörs av ett mer generaliserbart handlingsmönster (Vinthagen, 2006). Av den anledningen kan rörelsen även förstås som ett fenomen som resulterar i att ett kollektivt med avsaknad av relationsband som trots detta agerar både kollektivt och samordnat (Vinthagen, 2006).

Rörelser grundar sig i ett informellt nätverk bestående av både formella och informella grupper och innefattar både interaktion och kommunikation. Vidare kan det kollektiva handlandet ses som ett resultat av kommunikationen mellan aktörer inom rörelsen. Detta betyder att en rörelse kan grunda sig i både i organisationer, vänskapskretsar eller enskilda individer som tillsammans utformar en spontan eller strategisk plan (Vinthagen, 2006). Sociala rörelser utgörs av en icke institutionaliserad organisering, vilket särskiljer den från organisering i civilsamhällets formella del (Lilja & Vinthagen, 2021).

Det sociala rörelserna handlande benämns som *handlingsrepertoarer* och genererar en nätverkskaraktär (Tarrow, 1998). Detta leder till att de för samman platser, idéer och grupper som i sin tur kan mobilisera resurser över både geografiska, sociala och organisatoriska gränser (Vinthagen, 2006). Denna typ av sammanslutning kan dessutom generera transrörelser som överlappar varandra (Vinthagen, 2006). Av den anledningen ses sociala rörelsernas handlingsmönster och mobiliseringsstrukturer som nyckeln till ny kunskap och nya normer som resulterar i social förändring (Wetterhagen & Jamison, 2006). Avslutningsvis kan sociala rörelser organiseras hierarkiskt och horisontellt, men en kombination av de båda förespråkas enligt Tarrow (1998).

Eyerman & Jamison (2005) menar att en analys genom teorin lätt förbiser det kognitiva perspektivet som rörelseteorin innefattar. Genom detta försvinner aspekten av den sociala kunskapen som teorin genererar. Därför finns det en svårighet med att analysera empiriskdata med teorin, med

anledning av att fokus lätt riktas på ideologiska positioner och organisatoriska program (Eyerman & Jamison, 2005).

2.2 Kapital, fält och habitus

2.2.1 Kapital

Sociologen Pierre Bourdieu (1930–2002) har vidareutvecklat Karl Marx idéer om kapitalism genom att ha kopplat dessa till kapitalformer, då han anser att det bidrar till en mer korrekt bild av klass i det verkliga livet (Giddens & Sutton, 2020). Bourdieu delar upp kapitalformerna i kategorierna 1) *Ekonomiska kapital*, som utgörs av materiella tillgångar, inkomst och egendom. 2) *Socialt kapital*, i form av tillgång till sociala varaktiga nätverk som består av vänner men även andra kontakter. Det sociala kapitalet bidrar med fördelaktigheter och utgör grunden för hur människan blir bemött av andra (Bourdieu, 2006). Det sociala kapitalet bidrar även till ett erkännande och ett igenkännande vilket är gynnsamt i mötet med nätverk som har ett stort inflytande (Giddens & Sutton, 2020). 3) *Kulturellt kapital*, vilket uppnås genom familj eller utbildning, bidrar med kunskaper och referensramar som är främjande för individen. Det kulturella kapitalet bidrar även till individens särskiljande från andra individer. 4) *Symboliskt kapital*, refererar till status i form av sociala aspekter (Giddens & Sutton, 2020). Vidare bidrar symboliskt kapital till en indikation på klasstillhörighet, och denna kapitalform grundar sig även på andras uppfattning om individen vilket bidrar med status. Det symboliska kapitalet möjliggör att högstatus personer kan dominera lågstatus personer. Denna typ av makt behöver inte uppfattas som en makt, den styr människors tankar och handlingar oreflekterat, och betraktas snarare som naturlig (Johansson & Lalander, 2018). För att bidra med en förståelse av ovanstående resonemang förklarar Johansson & Lalander att man under kolonialismen såg på svarta människor som underlägsna vita, utan ett ifrågasättande med anledning av en stark ideologisk ”sanning” vilket legitimerade synen på slaveriet.

Enligt Bourdieu kan kapitalformerna komplettera varandra och samverka då exempelvis socialt kapital, i form av att känna rätt sorts människor, kan förstärka det symboliska kapitalet, genom att generera makt i mötet med andra individer (Giddens & Sutton, 2020).

2.2.2 Fält

Bourdieu har även etablerat begreppet *fält* kopplat till sociala platser eller rum, där det sociala livet organiseras och maktrelationer manifesteras genom konflikter (Giddens & Sutton, 2020). Fältet beskriver Bourdieu som platsen där människor samlas kring en gemensam uppfattning om något de tror på (Bourdieu, 1994). Fältet beskrivs som ett kampfält och inom fältet ifrågasätts inte tron på det man enats om att kämpa för inom fältet. Varje fält har sina egna specifika spelregler och Bourdieu utgår ifrån att det är här differentieringsprincipen äger rum (Giddens & Sutton, 2020). Vidare menar Bourdieu att de kapitalformer en individ innehar har en påverkan på hans position inom fältet.

2.2.3 Habitus

Bourdieu begreppet *Habitus* beskriver hur individens sociala villkor avspeglar sig i hen inlärd sätt att tänka, tala, och uttrycka sig (Giddens & Sutton, 2020). Individens habitus kan likställas med en invand struktur som bidrar med upplevelsen och förståelsen av världen (Johansson & Lalander, 2018). Bourdieu förklarar att strukturer är skapade genom anpassningen till miljön, och därav kan grupper och individer med lika habitus som integrerar med varandra utan eftertanke då de förväntar sig en viss respons utifrån interaktionen (Bourdieu, 1994). Habitus är enligt Bourdieu oundvikligt dominerande i människan och utgör en omedveten del av oss själva, likt ett biologisk arv av en medfödd *social struktur*. Kollektiva handlingar förklaras som ett samspel mellan habitus och struktur, där de olika medlemmarna utgörs av ett kollektiv delande av både klass och habitus som i sin tur blir en strukturell del i klasstrukturen (Bourdieu, 1994). Habitus-begreppet möjliggör en analys av samspelet mellan sociala strukturer och enskilda handlingar personligheter (Giddens & Sutton, 2020). Vilket sedan bidrar med en förståelse för hur makt skapas och upprätthålls likt strukturer i samhället som bidrar till ojämlikhet, och upprätthållandet av klasstillhörigheter personligheter (Giddens & Sutton, 2020). Av den anledningen kan habitusbegreppet även förstås som en konsekvens av sociala möten och aktiviteter (Johansson & Lalander, 2018).

Bourdieu ville med begreppen habitus och fält bidra till ett synliggörande av dess samspel som ett ifrågasättande av dikotoma tolkningar av maktstrukturer, vilket kan jämföras med sociologins grundläggande frågor om aktör och struktur (Nordmark, 2015). När jag i studien valt att analysera empirin med Bourdieus begrepp kräver det en medvetenhet om min subjektiva förståelse för det jag undersöker för att producera en objektiv analys.

2.3 Reflektion av studiens valda teorier

Teorin om sociala rörelser valdes utifrån dess grundtanke om kollektiva handlingar och ett mobiliserande för social förändring utanför en institutionaliserad organisationsform. Vidare valdes teorin med anledning av att den pågående mobiliseringens uppkomst kan förstås som ett ifrågasättande av strukturer från ett kollektiv bestående av en delad identitet, utifrån att vara Skarpnäcksbo. I studien kommer den pågående mobiliseringens handlingsmönster och organisering att analyseras med hjälp av teorin.

Bourdieu teori kapitalformer i kombination med begreppen habitus och fält har valts med anledning av att dessa tillsammans möjliggör en analys på ett strukturellt plan. Genom kapitalformerna kan jag se till samspelet mellan klass och sociala aspekter kopplat till makt. Begrepp fält ringar in området Skarpnäck och dess medborgare i relation till aktörer i form av myndigheter och politiker. Vidare visar begreppet fält hur individens kapital samverkar med dess positionering i området. Begreppet habitus bidrar till en analys av kopplingen mellan klass, struktur och upprätthållandet av makt i olika dimensioner.

3. Metod

3.1 Forskningsdesign

Studiens frågeställningar kommer att besvaras med hjälp av en kvalitativ forskningsansats. Kvalitativ forskning är allmänt känt för att vilja skapa mening och av den anledningen finns det inte heller några ”rätta” svar (Braun & Clarke, 2013). All kunskap och information härstammar någonstans ifrån och kunskapen som kommer ur den kvalitativa forskningen är producerad i det sammanhang som dess deltagare befinner sig i (Braun & Clarke, 2013). Den kvalitativa forskningens ontologiska utgång beskrivs som tolkande och konstruktionistisk (Bryman, 2018). Denna ontologiska position kan förklaras som ett redogörande för människans förhållande mellan världen och hens allmänna mänskliga tolkande av den (Braun & Clarke, 2013). Vald forskningsdesign förutsätter att jag som forskare är reflexiv under forskningsprocessen, samt att jag förhåller mig till den producerade kunskapen och rollen i att producera den (Bryman, 2018). Studien intar en fallstudiedesign med syfte att belysa unika drag gällande medborgarnas mobilisering i Skarpnäck. Braun & Clarke (2013) beskriver den kvalitativa forskningsansatsen som en tillgång till rikedom i de världar som vi existerar i, oavsett om det är i den fysiska och sociala världen, eller i våra ”huvuden”.

3.2 Urval

Jag har valt att använda mig av ett *målstyrt urval* för att finna intervjupersoner som kan besvara studiens frågeställningar (Bryman, 2018). Det målstyrda urvals metoden grundar sig på att få forskningsfrågorna besvarade och kriterierna för urvalet fastställs redan vid studiens start. Av den anledningen består mitt urval av individer som är boende på orten och som valt att delta i mobiliseringen. För att avgränsa urvalet eftersöktes det intervjupersoner som deltog på möten, planerade att delta, eller på annat sätt tänkt engagera sig för att bidra till en tryggare ort som en direkt reaktion till skjutningen. Med anledning av att Skarpnäck är ett relativt litet område så kommer intervjupersonernas identitet i hög utsträckning att anonymiseras, anledningen till detta har det redogjorts för mer utförligt i avsnittet etiska överväganden.

Intervjuperson	Ålder	Tid i Skarpnäck
1	30-40 år	0-5 år
2	40-50 år	20-25 år
3	40-50 år	10-15 år
4	30-40 år	5-10 år
5	25-35 år	10-15 år
6	40-50 år	10-15 år
7	25-35 år	0-5 år

3.3 Datainsamling

Studiens data har samlats in med hjälp av semistrukturerade intervjuer och ostrukturerade observationer. För att komma i kontakt med studiens intervjupersoner sammanfattades ett informationsbrev som inkluderade en förfrågan om deltagande i studien (Bilaga 1). Informationen lades sedan upp i Facebook gruppen Levande Skarpnäck. Anledningen till att jag valde att annonsera om studien via denna specifika grupp var för att det i detta forum annonserades inför första mötet om organiseringen. I brevet presenterade jag mig själv, vilket lärosäte och program jag tillhör samt studien syfte. Vidare redogjordes det för vetenskapsrådets forskningsetiska principer och datainsamlingens förfarande. I avslutande del av förfrågan om deltagande i studien uppmanades intresserade individer att initiera kontakt via e-post eller telefon. Totalt kontaktades jag av tolv individer som kände igen sig i beskrivningen av de kriterier som listades gällande intervjupersoner. Alla intervjuer genomfördes fysiskt på platser som intervjupersonen själv fick bestämma. Innan påbörjad intervju har alla intervjupersoner signerat en samtyckesblankett (Bilaga 2). Totalt genomfördes sju intervjuer som alla spelades in efter godkännande av intervjupersonerna. Efter intervju sex upplevde jag en mättnad i materialet, därav har den sista intervjun i stor utsträckning fungerat som en kontrollintervju.

Utöver de semistrukturerade intervjuerna har viss datainsamling skett med hjälp av ostrukturerad observation. Innan mitt första deltagande på mötena presenterade jag mig för organiseringens initiativtagare och förklarade att mitt deltagande skedde utifrån studiens syfte och gavs då ett muntligt godkännande för deltagande.

3.3.1 Semistrukturerade intervjuer

För att besvara studiens frågeställningar har empirin samlats in med hjälp av *semistrukturerade intervjuer*. Innan datainsamlingen påbörjades formulerades en intervjuguide (Bilaga 3), som kom att innehålla sex teman *bakgrundsfrågor, ortens betydelse, utveckling av orten, den kollektiva organiseringen, individens deltagande i organiseringen* och *övrigt*. Den semistrukturerade intervjun möjliggör för forskaren att välja ordningsföljd på frågorna samt att kunna anpassa formuleringen på frågorna från intervju till intervju (Braun & Clarke, 2013). Vidare redogör Bryman (2018) för att den semistrukturerade intervjuformen gör det möjligt att följa upp det som anses vara viktigt under intervjuens gång. De semistrukturerade intervjuerna har utgjort den huvudsakliga delen av studiens empiri och presenteras i resultatdelen. Studiens intervjuer varade i mellan 60-70 min.

3.3.2 Observation

Eftersom studien även har för avsikt att få en förståelse för hur organiseringen ser ut så lämpade sig även *observation* som metod. Observationerna har skett från ett utifrånperspektiv och min roll har därför varit ickedeltagande. Rollen som ickedeltagande observatör lämpar sig i studier där observation inte utgör den huvudsakliga källan till datainsamlingen (Bryman, 2018). Med denna rollen som observatör har jag varit en icke aktiv deltagare på möten och i de internetforum där kommunikation och planering av organiseringen ägt rum. Vidare har observationerna varit ostrukturerade i den form

att det inte har använts något observationsschema. Under genomförandet av observation på plats under stormöte och demonstration har jag suttit med synligt, däremot har jag inte intagit en aktiv roll eller informerat om mitt syfte. Vid ungdomsmötet som var separatistisk valde jag dock att presentera studiens syfte och min roll som observatör med anledning av att det var en liten grupp unga som deltog, och för att det under mötet var många som hade en personlig relation till de avlidna. Jag har även valt att inte ta med personliga och känslig information från observationerna. De genomförda observationerna har istället fyllt en funktion för att få förståelse för den kollektiva mobiliseringens skeenden. Observationerna har sammanfattats med hjälp av enkla fältanteckning som bygger på mina iakttagelser. Dessa har sedan varit behjälpliga i intervjusammanhang och bidragit till en övergripande och tydligare bild av organiseringens olika skeden. Observationerna från möten och internetforum kommer att presenteras i resultatdelen kombinerat med empiri från de semistrukturerade intervjuerna.

3.4 Reflektion av studiens valda metoder

Att använda sig av sociala medier för att nå ut till studiens deltagare har bidragit till att personer som inte använder sig Facebook eller har tillgång till internet exkluderas från studien.

Majoriteten av studiens intervjupersoner var kvinnor. Tidigare forskning har undersökt könsfördelningen vid mobilisering kopplat till akuta händelser och redogör för att det inte går att urskilja något samband mellan deltagande och kön (von Essen, 2020). Å andra sidan ser vi dock ett liknande mönster i form av kvinnligt deltagande vid mobilisering mot våld i andra förorter (Derblom Jobe, 2021).

Bryman (2018) redogör för att observationer som metod för inhämtning av data bidrar med reaktiva effekter. Genom observationer förkroppsligas angreppssättet av datainsamlingen och etnografer som använder sig av metoden ser begränsningar med den (Bryman, 2018). En av de främsta begränsningarna är att observationer endast kan besvara sociala skeenden av det som händer här och nu, medan intervjuer kan rekonstruera tidigare skeenden. Vidare finns det en etisk aspekt i att fysiskt observera människors och vetenskapen om att bli observerad kan bidra till att ett annat beteende uppvisas. Avslutningsvis hade denna studie kunnat genomföras med en kvantitativ ansats, dock hade det inte fångat in aspekter av platsen på ett lika tydligt sätt eller gett en bild av de mobiliserande processerna på ett detaljerat sätt.

3.5 Etiska överväganden

Den etiska reflektionen kopplat till studier behöver enligt Nygren (2019) aktualiseras innan studien startar. De etiska aspekterna i forskning är viktiga ur flera perspektiv och användandet av dem kan guida forskaren under studiens gång och hjälpa forskaren att handla rätt. Nygren (2019) menar att en etisk reflektionen bidrar med en trygghet för de personer som är involverade i forskningen, för forskarsamhället och för samhället i stort (Nygren, 2019). Rogers (2012) presenterar i sin rapport *Anti-Oppressive Social Work Research: Reflections on Power in the Creation of Knowledge* ett förhållningsätt som kan bidra till mindre förtryckande forskning inom det sociala arbetets fält. Detta kan enligt Rogers bland annat göras genom att aktivt reflektera över studiens syfte och frågeställningar.

Denna studie utgår från en specifik ort och tar avstamp i en händelse där två av dess invånarna förlorat sitt liv och av den anledningen är det för mig viktigt att genomföra studien med respekt för studiens deltagare och det geografiska området.

Vetenskapsrådet (2017) har presenterat fyra forskningsetiska principer som ska tillämpas vid forskning: *Informationskravet*, *Samtyckeskravet*, *Konfidentialitetskravet* och *Nyttjandekravet*. De fyra principerna har tillämpats i denna studie. Studiens deltagare har informerats om deras rättigheter gällande frivillighet till att medverka i studien. Samt dess har rätt att avbryta sin medverkan under studiens gång, detta i enlighet med *informationskravet*. Studiens informanter har även informerats om studiens syfte och detta har kommunicerats på ett sådant sätt så att deltagarna förstår. Alla deltagare i studien har i enlighet med *samtyckeskravet* skriftligt samtyckt till sitt deltagande. I samband med det skriftliga samtycket har jag i enlighet med *konfidentialitetskravet* muntligen redogjort för hur informantens anonymitet kommer att säkerställas. Vilket har gjorts genom avidentifiering av namn och annat av personlig karaktär som kan härledas till individen. Skarpnäck är ett relativt litet område och av den anledningen kommer intervjupersonernas anonymitet att beaktas varsamt, därför kommer kön och exakta ålder inte att skrivas ut. Genom att redogöra för kön och ålder i denna studie finns det risk att empirin kan härledas till individen. Vidare har en redogörelse för hanteringen av den insamlade empirin och dess förvaring getts. Allt insamlat material kopplat till studien, det vill säga anteckningar, inspelningar och transkriberade texter ska efter studiens avslut raderas i enlighet med *nyttjandekravet*. Vidare ska allt material kopplat till studien endast användas i studiens syfte. Nygren (2019) redogör för att deltagande i studien kan väcka starka känslor. Min förförståelse är att det i Skarpnäck finns en sorg kopplat till förlusten av två personer som är uppväxta där, men även en oro för att dödligt våld och kriminalitet ökat i orten. Av denna anledning har ett empatiskt förhållningsätt till studiens informanter, men även ett etiska och moraliska förhållningsätt till platsen där organiseringen sker viktigt (Nygren, 2019.). Vidare har en reflektion över maktrelationen mellan mig och studiens deltagare gjorts kontinuerligt under studiens gång, särskilt vid datainsamling.

3.6 Bearbetning och tolkning av material

Det som definierar den kvalitativa forskningsmetoden är att dess data består av ord (Braun & Clarke, 2013). Därav har det insamlade materialet från deltagarintervjuerna spelats in för att sedan transkriberas ordagrant. De transkriberade intervjuerna har sedan analyserats med en tematisk analys. Den tematiska analysen inom kvalitativ forskning beskrivs som ett allmänt angreppssätt för bearbetning av data (Bryman, 2018). Bryman redogör för analysformen som ett ramverk som kan vägleda forskaren i analysarbetet och betonar vikten av att den tematiska analysen begripliggörs för läsaren. De transkriberade intervjuerna har bearbetats i sex steg. Steg 1: Efter att transkriberingen var klar lästes de transkriberade texterna igenom vid flera tillfällen. Under läsningen noterades återkommande fenomen som skrevs ned i ett separat dokument allt efter som. Steg 2: De transkriberade intervjuerna kodades utifrån kategorier i texten som kunde besvara studiens syfte; att öka kunskapen om motiv som

leder till att medborgare organiserar sig mot våldet och för en tryggare ort. Samt att få en förståelse för hur de mobiliserande processerna tar sig uttryck i Skarpnäck. Bryman (2018) redogör för denna procedur som kodning och beskriver att koderna genererar övergripande teman som kopplar till studiens syfte. I nästa steg 3: sorterades koderna ytterligare under gemensamma koder för att kunna besvara studiens frågeställningar. Steg 4: De nu sorterade koderna lästes ytterligare för att säkerställa att de rör samma övergripande teman. Steg 5: Koderna har sedan sorterats under tre övergripande teman. Tema 1, *Platsen och dess omständigheter*, som besvarar frågeställningen: Vad har platsen för betydelse kopplat till mobiliseringen? Tema 2, *Drivkrafter*, som besvarar frågeställningen: Vad är medborgarnas motiv till mobiliseringen? och Tema 3: *Mobiliseringen*, som besvarar frågeställningen: Hur tar sig de mobiliserande processerna? Steg 6: Koderna har sedan sorterats in under underrubriker i alla teman, underrubrikerna presenteras i resultatdelen under varje huvudtema. Här nedan presenteras en illustration som exemplifierar studiens tematiska analys.

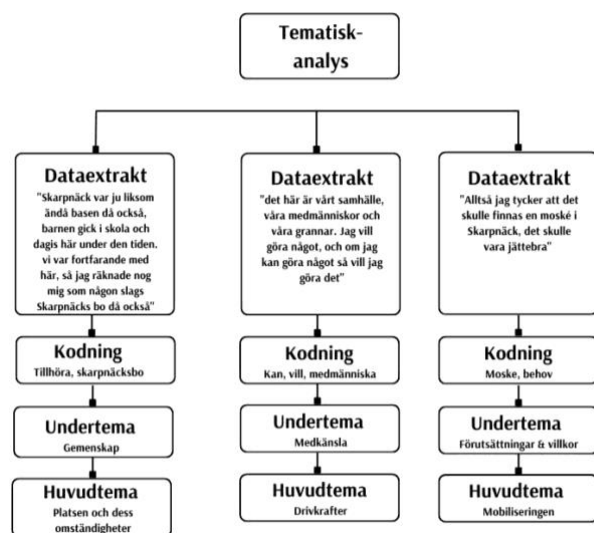

Illustration 1 Den tematiska analysen. Källa: Grace Jobe.

3.7 Studiens tillförlitlighet

Värdet av kriterierna för *reliabilitet*, *replikation* och *validitet* utgör en grund för den samhällsvetenskapliga forskningen (Bryman, 2018). *Reliabilitet* är mätvärdet för huruvida studiens metodval skulle generera samma resultat om studiens genomfördes vid ett annat tillfälle och i ett sammanhang med likvärdiga förhållanden. För att stärka studiens reliabilitet är det av vikt att forskaren är transparent med hur studien genomförts (Bryman, 2018). Av den anledningen har jag i metod delen beskrivit hur studien har genomförts. Samt hur studiens resultat bearbetats och tolkats, vidare finns studiens intervjuguide bifogad vilket möjliggör för andra att upprepa studien och bekräftar dess reliabilitet. Enligt Bryman (2018) är det viktigt att reflektera över relationella som uppstår mellan forskare och intervjuperson, med anledning av att det alltid uppstår en ömsesidig påverkan mellan dessa. Av den anledningen har jag som forskare varit så neutral jag kan i mötet med studiens intervjupersoner. Vidare har jag valt att använda mig av öppna frågor i intervjuguiden för att minimera risken till

vilseledande svar. Studiens *validitet* är ett mått för studiens giltighet, genom att säkerställa att det som studien syftar att undersöka faktiskt har undersökts. Bryman (2018) beskriver att studiens syfte ska aktualiseras kontinuerligt genom hela forskningsprocessen. I denna studie har jag återgått till syftet regelbundet för att försäkra mig om att jag undersöker det jag ämnar undersöka. Vidare kan studiens validitet stärkas genom att försäkra sig om att intervjupersonerna förstår de frågor som ställs under intervjun. Detta har gjorts genom att jag formulerar frågor med ett enkelt språk som inte riskerar att missuppfattas. För att öka validiteten har jag förtydligat om en eller flera av intervjupersonerna givit svar som går i linje med resultatet. Avslutningsvis har jag genom studien aktivt reflekterat över mina värderingar i relation till resultatet, då forskarens roll ska vara så objektiv som möjligt. *Generaliserbarheten* är måttet på hur vida studiens resultat och slutsatser kan göras allmängiltiga (Bryman, 2018). Med anledning av att studien syftar till att undersöka en specifik mobilisering i ett specifikt område så kan resultaten inte räknas som allmängiltiga. Resultatet utgörs av specifika individers svar och kan inte med säkerhet appliceras på andra deltagare i mobiliseringen. Vilket även utgör den vanligaste förekommande kritiken mot kvalitativ forskning med intervju som metod för datainsamling.

4. Resultat

I följande avsnitt presenteras studiens resultat utifrån tre teman som framträtt genom bearbetningen av studiens empiri. Dessa teman är: *Platsen och dess omständigheter*, *drivkrafter* och *mobiliseringen*.

4.1 Platsen och dess omständigheter

I det första temat, platsen och dess omständigheter presenteras intervjupersonernas upplevelse av att bo i Skarpnäck, samt omständigheter kopplat till platsen som anses vara viktiga för mobiliseringen. Temat är uppdelat i fyra underrubriker: *Gemenskap*, *segregation*, *relationen medborgare och offentlig sektor*, samt *trygghetsskapande?*

4.1.1 Gemenskap

Resultatet visar att Skarpnäck är en plats som har mycket att bjuda på. Att kunna gå ut och möta folk längst med allén eller på Ica kopplar intervjupersonerna ihop med att bo i en ”småstad”. Alla intervjupersoner har barn och gårdarna i området är något som lyfts som positivt i alla intervjuer. På gårdarna sker det sociala samspelet mellan medborgare. Intervjuperson 3 säger:

Jag trivs väldigt bra i Skarpnäck. Jag gillar när barnen har skaffat en ny kompis, så kan de säga, hon bor på den där gården mitt emot den där gården och man känner till alla gårdarna och alla parker. Jag gillar att det är som ett fort runt omkring.

Studiens deltagare har bott i Skarpnäck i allt från 0 till 25 år. En återkommande sak under intervjuerna är en stolthet över att bo på en plats där det finns en blandning av människor, med olika kulturer och etniciteter. Intervjuperson 4 trodde inte trodde att hen skulle vilja bo kvar i Stockholm när hen fick barn. Hon beskriver mångfalden som identitetsstärkande och säger:

Trodde aldrig att jag skulle bo i Stockholm. Men så kom vi till Skarpnäck och här känns det som att ja, både det här lilla samhället som jag saknat mycket, det är som en liten by. Och samtidigt, det här med representation. Att mina barn kan se andra som ser ut som deras pappa, det hade de inte fått om vi hade flyttat dit där jag växte upp.

Intervjuperson 2 flyttade från Skarpnäck i några år och säger:

Skarpnäck var ju liksom ändå basen [när jag flyttad] också, barnen gick i skola och dagis här under den tiden. Vi var fortfarande med här, så jag räknade nog mig som någon slags Skarpnäcksbo då också.

Intervjupersonerna har en överensstämmande bild av att personer som inte bor i Skarpnäck uppfattar området som otryggt. Synen på Skarpnäck beskrivs som otrygg ur ett utifrån perspektiv. En av intervjupersonerna säger att hon har en bekant som kommer från en fin familj och att hen tycker att Skarpnäck är otäckt. Intervjuperson 4 jämför sin upplevelse av området med upplevelsen från en småstad:

Jag tänker att folk utgår ifrån att det är en otrygg plats vilket jag känner totala motsatsen till. När jag hälsar på mina föräldrar så känner jag mig mer otrygg, det är helt dött där om man går

på stan. Här är det livat och det finns människor på gatan. Jag räknar med att folk gör någonting om det skulle hända någonting också, kanske för att det inte är så här bara svennebananer som bor här. Folk har lite mer civilkurage, jag tycker att det finns ett starkt community i Skarpnäck.

Genom intervjuerna så framkommer det att i Skarpnäck finns en relationell aspekt mellan medborgare som är av vikt. Vidare framkommer det en stolthet över att tillhöra området och att det finns en tillit medborgare emellan.

4.1.2 Segregation

Ett genomgående tema i intervjuerna är segregationen i området. Allt fler fastigheter ombildats till bostadsrätter i Skarpnäck. Detta har lett till en uppdelning i området som tidigare inte fanns enligt intervjuerna. Vidare påverkar detta tillgängligheten av gårdar som tidigare var öppna för alla. Intervjuperson 7 säger kopplat till området: *ena sidan är liksom bostadsrättsidan och andra är hyresrättsidan, så ser uppdelningen ut.*

Flertalet av bostadsrätterna har idag grindar med lås vilket försvårar möjligheten för barn att röra sig fritt mellan gårdarna. Av intervjuerna framkommer det att grindarnas funktion är till för att stänga ute tonåringar som springer runt och hittar på bus. En av intervjuerna som bor på en gård utan grindar bekräftar att unga vistas på gårdarna, men anser inte att det är ett problem. Istället ser hen på utestängningen av ungdomarna som en förskjutning av problemet. Intervjuperson 4 säger:

Sedan så är det ju lite folk som kommer in här, det har kommit ungar in på rasterna från skolan och gör lite bus. Men alltså det är bättre att de kommer och att vuxna ser och säger till, annars blir det liksom som att flytta problemet.

Under intervjuerna framkommer det att den kommunala skolan i området påverkats av det fria skolval som gör det möjligt för elever att gå på skolor i annan ort och att barn med ”särskilda behov” blir kvar i den kommunala skolan i området. Här förklarar intervjuperson 2 sin syn på konsekvenserna av segregeringen i skolan:

Det är jättemånga som flyttar på sina barn för att de tycker att den skolan inte funkar, alltså för att de tycker att eleverna inte får den hjälp som de behöver. Som segregationen och som skolsystemet ser ut så flyttas de barn som kan prestera bättre, och de som blir kvar i skolorna är många barn med stora behov, behov av stöd.

En intervjuerna upplever att barn som går på skolor utanför Skarpnäck inte känner samma tillhörighet till området och att de förlorar på att inte ha klasskamrater i sitt område. Samt att Skarpnäck inte är sammankopplat med en plats att lyckas på. Intervjuperson 5 säger:

Många tänker nog att man inte kan lyckas här i Skarpnäck, ska du lyckas behöver du dra härifrån. Alltså man kan säga att de barn som inte går på den kommunala skolan inte är en del av så här den här orten.

Enligt intervjupersonerna har den kommunala skolan en brister på resurser vilket resulterar i ett stort ansvar som läggs på föräldrarna enligt två av intervjupersonerna. Intervjupersonerna 7 säger:

Om du är en mamma som går och jobbar till 20-21 på kvällen, när ska du hinna göra allt det där? Barnen går ut och bygger en relation någon annanstans, med någon annan. Du ser inte det då du kommer hem klockan 22, helt slut och sen upp nästa dag och gör samma sak igen.

4.1.3 Relationen medborgare och offentlig sektor

Genom intervjuerna så framkommer en stor efterfrågan om begriplighet kopplat till samhällets organisering i området och inom stadsdelen Skarpnäck. Intervjupersonerna uppfattar det svenska samhället som svårt att förstå sig på även fast majoriteten är födda och uppväxta i Sverige.

Informationen som kommuniceras till medborgarna om aktiviteter eller insatser från stadsdelsförvaltning behöver bli tydligare enligt intervjupersonen. Intervjuperson 3 säger:

Hur ska en vanlig tvåbarnsmorsa i Skarpnäck kunna förstå liksom hur scouterna hänger ihop med Pingstkyrkans? Vilka tider som gäller för häng för unga hos fritidsgården? Och sen ska man förstå hur polis och socialtjänst och väktare hänger ihop, det är väldigt svårt.

Deltagarna beskriver en komplicerad organisering av viktig samhällsinformation inom stadsdelen och att detta är något som anses vara svårt trots att de behärskar det svenska språket. Angående hur detta kan upplevas för personer som inte talar svenska säger intervjuperson 4:

Har du nyss flyttat till Sverige så har du inte alls så bra koll, och tavlorna som hänger nere vid kulturhuset, du behöver kunna förstå vad som står där. Så där av är det ganska många som inte har koll.

Det framkommer en bild av en ojämlig relation mellan medborgare och aktörer från myndigheter, exempelvis socialtjänst och polis. Detta resulterar i en ovilja att kontakta och samarbete med representanter från dessa institutioner. Intervjuperson 2 säger:

Man är liksom som ett hot för de här institutionerna, inte en resurs eller någon som ses som en jämn jämbördig. När jag tänker på externa aktörerna som polisen och en del andra representanter från myndigheter så tänker jag att de behöver göra sin läxa först. Det är konstiga organisationsformer. Man fattar inte vem det är som ansvarar för gatorna eller parkerna, platserna eller skolorna och gårdarna, förstår du vad jag menar? Man känner sig bortkommen hela tiden.

Avseende socialtjänstens insatser säger intervjuperson 1:

Man skulle behöva veta mer om hjälpen som finns inom stadsdelen. Det är svårt att be om hjälp, jag vet att det finns mycket stigma kring att vända sig till socialtjänsten, liksom bilden av socialtjänsten. Men också de konsekvenser det kan få för dem som har ganska stora problem, det är ju den stora rädslan hos folk. Eller det är så jag upplever det när jag hör folk prata, och att många kanske vill ha ett forum som är mer inofficiellt, inte myndighetsutövande. Men samtidigt så tänkte jag att man måste bygga en tillit till myndigheter, det är ju en stor del för myndighetsrådslan.

4.1.4 Trygghetsskapande?

Trygghet var ett återkommande tema i intervjuerna. Uttrycken för trygghet förklaras ur olika perspektiv genom intervjuerna. Alla intervjudeltagare uttrycker att Skarpnäck som bostadsområde är en trygg plats över lag. Dock har senaste tidens skjutningar skapat en oro, och då främst för barnen och ungdomarna i området. Intervjuperson 6 säger:

Jag tror att alla vill ha förändring ingen vill leva i det här. Nu vågar du kanske inte låta dina småbarn gå ut och leka när det händer efter klockan 18 på en söndag, det är då folk är lediga och alla barn är ute och springer.

Tre intervjupersoner uttrycker på olika vis att tryggheten inte är den samma längre kopplat till en rädsla om att oskyldiga ska drabbas. Det framkommer även att det lokala bostadsbolaget sedan tidigare och polisen gjort en del i området för att skapa trygghet. Dock går de vidtagna åtgärderna inte i linje med intervjupersonernas syn på trygghetsskapande. Intervjupersonerna 3 beskriver renoveringen av belysningen i trapphusen kopplat till trygghetsskapande:

Ja men exakt det är liksom så här ett banalt exempel som kanske låter som att jag typ är en rättshaverist. Men så här, hyresvärderna ska byta ut belysningen i trapphusen, då sätter de in nya så att det känns som att man ligger på ett operationsbord. Dessa skitstarka lampor, så att när man öppnar dörren så får man något i fejsen. Det här är ju inte mysigt eller trevligt alls.

Genom de flesta intervjuer finns det en överensstämmande bild kring polisens arbete i området. Deltagarna ser inga vinster med att ha bilburna patrullerande poliser i området. Det framkommer dock att flera av intervjupersonerna anser att det behöva etableras ett samarbete med polisen, men att detta behöver ske på medborgarnas villkor. Intervjuperson 4 säger:

Liksom fler poliser, jag är totalt emot den biten. Jag pratade med polisen igår, dom satt i en bil som stod och brummade ute vid skogsvägen här borta. Tre gubbar satt där inne och jag gick fram till dem och frågade, vad gör ni här? - ja nämen vi närvarar för att bidra med trygghet! Och jag ba, ja men då kan du ju börja med att gå ur bilen för att det här är inte tryggt för oss. Jag sa att mina stora barn hemma tycker att det är otryggt när ni åker runt i era bilar, det är snarare det motsatta.

Att Skarpnäck är den enda stadsdelen inom Stockholm stad som inte har fältassistenter är något som intervjupersonerna ställer sig frågande till. Fältassistenter är inte det enda som försvunnit i området, parkleken kaninparken som ligger centralt mitt i Skarpnäck hade tidigare anställd personal på plats. Där ordnades aktiviteter för barn och unga vilket var något som uppskattades. Intervjuperson 7 säger: *“Nu står lokalerna där och förfaller, man hade ju kunnat göra så mycket med dem.”*

En av intervjupersonerna beskriver att hen vid upprepade tillfällen försökt kommunicera med kommunala skolan, områdets kulturhus och hyresvärderna. Vid dessa tillfällen upplever hen att deras inställning och bemötande inte är välkomnande. Istället uttrycks en känsla av misstänksamhet från aktörernas sida. Intervjuperson 2 säger:

Men då har man så här utgått från det allra, allra värsta förstår du vad jag menar? Kännas lite så ibland i kontakten med skolan, i kontakten med kulturhuset. Lokaler som borde vara öppna, inkluderande, trygga och välkomnande. Alltså perspektivet är inte alls så utan det handlar om hur ska vi göra så att det inte blir problem. Och då har man lagt ribban så lågt så att det känns bara som att man kan förlora.

4.2 Drivkrafter

I det andra temat drivkrafter, presenteras de motiv som kommer till uttryck för intervjupersonernas deltagande i mobiliseringen. Temat är uppdelat i två underrubriker: *Medkänsla*, samt *Visionen*.

4.2.1 Medkänsla

Av empirin framkommer det flera olika motiv till deltagandet i mobiliseringen. Rädsla, en önskan om att unga rasifierade ska ta vara på sina möjligheter i det svenska samhället, en personlig koppling till unga som man misstänker lever i kriminalitet och att själv ha erfarenhet av att växa upp i ett område präglad av våld och kriminalitet. Intervjuperson 1 beskriver sin relation till en tonåring i området som drivkraft till deltagandet så här:

Jag känner en kille som jag bryr mig om och som jag har kommit lite nära. Jag kan känna mig orolig för honom, men jag vet inte riktigt. Han rör sig kanske i kretsar, eller jag vet inte, bland kriminella kretsar. Ja, men jag tänker liksom tänk om det är han nästa gång? Grejen är den att vi fick en ganska fin kontakt i somras, då vi brukade stöta på varandra, och jag tycker att det var så himla rart för jag har liksom sett en lite så här butter, strulig, tuff tonåring, och han hade så här jättefina kläder på sig. Så jag sa fina kläder typ, och det var helt otroligt. Från den där bittra tonårskillen så sken han upp som en sol, och det var så himla mysigt. Då tänkte jag att en del behöver ju bli sedda. Den där starka reaktionen på en liten vardaglig komplimang. Det påminde mig om hur mycket jag behövde och längtade efter att bli sedd och bekräftad som ung och hur det ställde till det för mig.

En annan intervjuperson berättade att hans sons vän bevittnat ett av morderna och att tanken på det eventuella trauma han upplevt fick hen att känna att våldet kommit så nära inpå. Egna erfarenheter av att ha växt upp i ett område som varit illa ansett har lett till att en av respondenterna reagerar starkt och känslomässigt på när någon talar illa om området hen bor i. För hen återaktiveras känslor från tidigare. Intervjuperson 6 berättar om sin erfarenhet av att ha invandrat till Sverige och behövt acceptera tunga och lågavlönade arbeten. Medan kommande generationer har andra förutsättningar som de bör ta vara på.

Hjälpa andra beskriver intervjuperson 5 som en plikt: *det här är vårt samhälle, våra medmänniskor och våra grannar. Jag vill göra något, och om jag kan göra något så vill jag göra det.*

Att föräldrarna till den unga mannen som mördades i februari öppnade upp för dialog är något som respondenterna är imponerade av och kopplar samman med mod. Intervjuperson 2 säger kopplat till det stora engagemanget:

Det jag tycker är så fantastiskt nu och liksom det känsliga med det, att det liksom är föräldrarna. Deras mod att säga att våra barn och dels att säga vi behöver hjälp och visa sårbarheten. Vi kan inte göra det här själva och att säga att liksom våra barn har ställt till problem i det här samhället och det måste vi hjälpas åt med. Att sträcka ut den där handen och blotta sig är så stort.

4.2.2 Visionen

Visionen om vad mobiliseringen ska generera för respondenterna handlar om omtanke och välvilja för deras medmänniskor och en mer jämlik förort där folk möts och ser varandra. Intervjuperson 2 säger:

Jag skulle vilja att mina barn kunde växa upp och känna att det här en plats där jag kan må bra och då menar jag må bra fullt ut. Må bra på det sättet att de känner jag går ihop med de här människorna och vi lever tillsammans, vi delar en verklighet. Med att må bra menar jag en hel människa som hänger ihop med andra. Att känna, jag står upp för dig och du står upp för mig. När den sammanhållningen inte finns så backar folk inte varandra.

Ett framtida center som kan fungera som en plats där unga möts och erbjuds alternativa vägar till kriminalitet är en tanke som förenar alla respondenter. Intervjuperson 3 säger:

Jag älskar de här drömmarna kring att ha en plats som är till för unga och unga vuxna, att få hänga, ta körkort, ordna spelningar och få lära sig hur man fixa med ljud och ljus. Det är så jag drömmer om den där platsen. Men också att det inte ska finnas vapen bland unga. och att unga att får känna att de inte behöver ha statussymboler för att känna sig värdiga och älskade, fina och viktiga.

Avslutningsvis framkommer det att de sociala relationerna som utvecklas i takt med mobiliseringen har gynnat området. Intervjupersonerna anser att alla unga i Skarpnäck behöver stöd och att det finns en stor potential för förändring. Intervjuperson 4 säger:

Även om jag tycker att det är trevlig att prata så har jag ganska länge känt, jag kan vara en trevlig granne hur länge som helst i trappen. För att till exempel om jag vågar prata så kanske någon annan har lättare att ta ett steg.

4.3 Mobiliseringen

I det tredje temat mobiliseringen, presenteras intervjupersonernas förståelse för den pågående mobiliseringen. I detta tema kommer även resultatet av de observationer som gjorts under studien att presenteras. Temat är uppdelat i två underrubriker: *Förutsättningar & villkor*, samt *Processen*.

4.3.1 Förutsättningar & villkor

Intervjupersonerna berättar om sin egen positionering i mobiliseringen i relation till grupper som på olika sätt marginaliseras i samhället. Vidare presenteras förutsättningar som intervjupersonerna anser vara bärande för att lyckas uppnå målet, en tryggare ort. Intervjupersonerna 2 säger:

Jag tänker att i det ögonblicket jag går in och styr så kommer det att bli mina frågor och sätt att lösa problem som dominerar. Och i det här fallet så vill jag inte göra det, jag tycker inte det känns rätt. Det här är ju föräldrarna till den här pojken, det är dom som får sätta ramarna.

Flera av studiens deltagare beskriver att de som vuxna inte ska inta en framträdande roll i organiseringen. De beskriver att det är viktigt för unga att få en möjlighet att uttrycka sina behov och

tankar. Två av intervjupersonerna berättar om vad tre unga män lyfte under ett stormöte som fastnade.

Intervjuperson 4 säger:

Det är så jäkla skönt för att de här tre unga killarna, när det blev deras tur och de var helt sist, så var det en av de som bara - Jag hört vad ni säger och jag kan ju säga så här, gamla problem kräver gamla lösningar, nya problem kräver nya lösningar. Det här med att nattvandera, hur länge har det funnits? Och det var helt tyst och ba, ja för det är så att det faktiskt skjuts där det finns nattvandrare och visst ni kanske puttade bort ungar från en plats, men de går bara runt hörnet och fortsätter med det de gjorde.

Synen på människor och framförallt unga är ytterligare en faktor som lyfts fram som viktig. Bristande tillit och fördomsfulla generaliseringar behöver motverkas. Intervjuperson 3 säger:

Man har en syn på att det är kriminella gäng som gör det här. Men om man liksom förstår att det här är det här barnet som du hängde med på öppna förskolan som började röka hasch och kom på att han kunde köpa snygga skor om han gör det här.

Ytterligare en förutsättning som framkommer är vikten av att nå ut till flera medborgare. Majoriteten av studiens deltagare uttrycker att det krävs ett stort starkt och enigt community för att lyckas trygga området. Hur man lyssnar och kommunicerar med unga beskriver intervjuperson 6 som viktigt och säger:

Jag känner att jag kanske har gjort på fel sätt, och tror ändå att de lyssna på mig och har respekt för mig. Även fast de kanske inte gör handling av det jag säger så kommer jag fortsätta prata och det är viktigt att andra vuxna fortsätter prata. Jag har ändrat strategi nu, jag säger inte till och blir inte arg och klagar inte på dem. Och nu har vi mötts vi på något sätt.

Svenska kyrkan och *Pingstkyrkan* i området nämns vid flera tillfällen som viktiga aktörer från civilsamhället, genom att de erbjuder aktiviteter för barn och unga. Två intervjupersoner lyfter att en närvaro från ett muslimskt community skulle vara betydelsefullt.

Vidare framgår det att det finns en stor romsk befolkning i området och deras erfarenheter och åsikter skulle även vara betydelsefulla. Intervjuperson 1 säger: "jag tänker att det finns en stor romsk grupp i Skarpnäck som kanske inte har varit representerad" och intervjuperson 5: "Vi behöver nå ut till flera föräldrar, det romska Community här är stort och deras engagemang vore värdefullt".

4.3.2 Processen

Illustrationen nedan har jag tagit fram för att bidra med en förståelse för relationen mellan skjutningarna och de kollektiva processerna som skett parallellt. Vidare kommer resultatet från intervjupersonernas uttryck om processen att varvas med de observationer jag genomfört under processens gång.

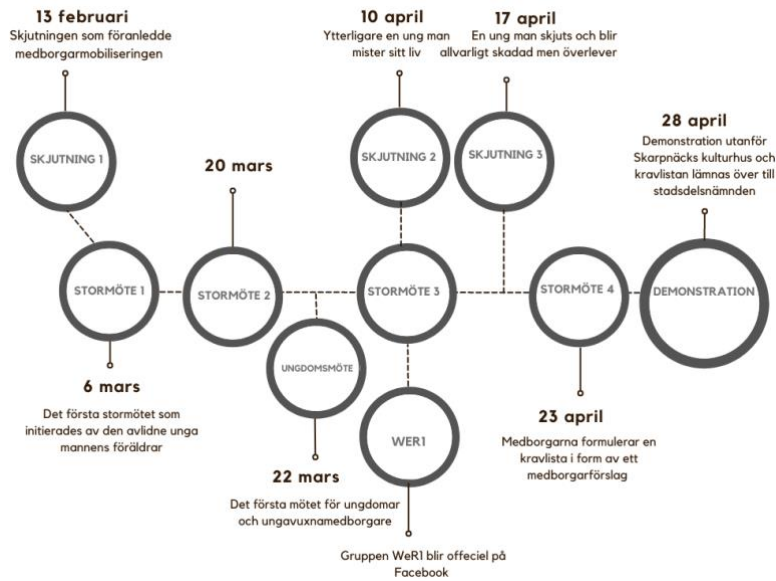

Illustration 2 Processbeskrivning. Källa: Grace Jobe.

Efter skjutningen den 13 februari kontaktades en av intervjupersonerna av den unge mannens pappa. Intervjuperson 6 som var med och organiserade det första mötet berättar:

Killen som mördades för två månader sedan, hans pappa kontaktade mig. Han var arg och ledsen men ville använda det till något positivt för att någon annan inte ska behöva gå igenom det här. Det var väldigt stort och modigt av honom, och jag sa till honom att han borde tänka efter först. Men han gav sig inte, han ringde igen och kom tillbaka igen. Då tänkte jag att jag inte hade något val, om han kan klara av att göra det här så är det klart att jag är med honom. Det var så det började.

Den 6 mars bjuds det in till ett första möte via Facebook gruppen Levande Skarpnäck. Det är den avlidna föräldrar som initierar mötet och tillsammans med andra hyrs Skarpnäcks kulturhus där mötet hålls. På mötet samlas ett sextiotial föräldrar och Skarpnäcksbor för att diskutera hur man kan förhindra att fler mördas, och hur man kan skapa en tryggare förort för alla. Under mötet presenterades den första konkreta åtgärden om nattvandring och representanter från nattvandrarerna i Bagarmossen och Skarpnäck fanns på plats för att informera om deras arbete. Efter mötet informerades det i facebookgruppen att ytterligare möten skulle hållas. Respondenterna beskriver upplevelsen av första mötet som stark och känslös. Mötet tog flera timmar och alla gavs en möjlighet till att presentera sig vilket bidrog till en känsla av gemenskap. Att det var många som närvarade ledde till många tankar och idéer om lösningar. Intervjupersonerna 1 säger så här:

Jag var på det första mötet, jag såg det av en slump i gruppen levande Skarpnäck [...] Det var jättemycket folk det var typ 60 vuxna eller någonting. Det kändes bra, både att vi samlades för att göra någonting konkret tillsammans, men också att bara se alla och få träffa sådana som man kanske inte har pratat med och folk som man inte sett på gatan.

Mötet hade också många deltagare från den afrikanska diasporan. Intervjupersonerna 2 säger så här om storheten i att mötet leddes av svarta: *Det första mötet, eller alla möten, det är så stort att se hur*

alla vita följer deras ledarskap. Det brukar vara vita som leder och som pekar ut andra som problem och det är nästan första gången jag är med om det.

Den 20 mars hålls det andra stormötet med cirka ett femtiotal medborgare. Alla medborgare som samlades var vuxna. Under detta möte var även representanter från nattvandrarerna närvarande och stadsdelens fritidslotsar. Fritidslotsarna i Skarpnäcks stadsdel ligger under enheten för barn, kultur och fritid. Lotsarnas arbetsuppgifter går ut på att arbeta uppsökande och relationsskapande med unga och de vistas i skolan och på fritidsverksamheter inom stadsdelen. Under mötet togs anteckningar för att fånga upp idéer om hur man kan arbeta vidare. En framträdande fråga under mötet var, hur når man ut till de unga och får dem att vilja vara en aktiv del i arbetet?

Den 22 mars blev jag inbjuden till ett mindre möte där ett tiotal unga vuxna närvarande tillsammans med de vuxna initiativtagarna. Tanken med mötet var att tänka till kring ungas behov. Intervjuperson 3 säger: *Det är bra med en mindre grupp för unga, det måste bli på deras villkor.* Intervjuperson 5 förklarar så här:

Det vara bra att få med lite yngre som har samma språk, alltså när jag säger samma språk så menar jag att de pratar med samma stil. Så att det kanske blir lättare att nå dem och att de lyssnar på ett bättre sätt.

Den 10 april anordnas stormöte nummer tre. Under detta möte väljer man att dela upp medborgarna i mindre fokusgrupper för att lättare kunna arbeta fram konkreta åtgärder. Enligt intervjupersonerna har det under möten framkommit att det finns en bred kompetens bland medborgarna. I samband med stormöte nummer 3 skjuts ytterligare en ung man till döds några hundra meter från kulturhuset där mötet hålls. Intervjuperson 6 säger:

Det är tröttsamt, det är väldigt tröttsamt. Speciellt nu det som hände i söndags när vi hade ett möte och det var första gången vi tyckte att vi kom fram till konkreta saker och vi hade kommit så långt. Så när jag hörde det där stod jag först och tänkte ok är det någon mening med det vi gör, är det här meningslöst kanske? Men och andra sidan så tänker jag, nej våldet ska inte vinna!

Efter mötet och skjutningen uppmanades det i Facebookgruppen Levande Skarpnäck att vuxna skulle gå ut och visa sin närvaro. En respondent beskrev att det inte fanns några unga ute, men att det trots allt var viktigt.

Den unge man som mördades den 10 april avled först på sjukhus och hans vänner som närvarade visste inte hur de skulle hjälpa till på brottsplatsen. Intervjuperson 6 säger:

Men det positiva är att jag vet att några kommer att komma på söndag och lära sig första hjälpen, för killen som blev skjuten i söndags, han dog inte direkt och när han hittades av vänner kunde de inte göra första hjälpen och rädda honom. Och då var det en man som kom till minnesstunden och erbjöd sig att han kan lära ut hur man gör första hjälpen och några unga tjejer har kunnat övertala några av killarna att komma dit.

Kvällen den 10 april skapas Facebooksidan Wer1 med beskrivningen: “Vi är en nystartad förening i Skarpnäck som i samband med mordet den 13/2 startat upp i syfte att motverka gatuvåldet och öka tryggheten.” Under tiden fortsätter dialogen med ungdomarna i området. Intervjuperson 6 säger:

Jag pratade med några igår och jag frågade vad vill ni ha? Dom vill ha ungvuxen gård så de till mig. De sa, att vi kommer vara där, vi vill inte det här heller. De sa faktiskt så till mig, så det tycker jag var jättebra.

Den 17 april sker den tredje skjutningen i Skarpnäck. Killen som skjuts denna gång överlever. Efter detta beslutar sig medborgarna för att sammanfatta en kravlista. Via Facebookgruppen Levande Skarpnäck bjuder man in medborgarna för att tillsammans formulera kravlistan, och den 23 april anordnas ett öppet möte med fokus på att skriva en kravlista till stadsdelsnämnden. Under mötet ges medborgare under 25 år möjlighet att sitta avskilt för att formulera sina krav. Kravlistan ska personligen lämnas in till kommunfullmäktige under deras nästkommande möte den 28 april i Skarpnäcks kulturhus och skickas in som ett medborgarförslag. Den fullständiga kravlistan finns som (Bilaga 4). Listan har även kopplats samman med Agenda 2030 (Bilaga 5), som antogs av Sveriges regering vid FN:s toppmöte år 2015.

Den 28 april anordnas en demonstration utanför Skarpnäcks kulturhus i samband med att kommunfullmäktige har möte. Klockan 17.30 utanför kulturhuset cirka 200 personer i olika åldrar med plakat. Under en banderoll med texten “Skarpnäck har fått nog” läser tio personer upp kravlistan som ska lämnas över till kommunfullmäktige. Klockan 18.00 när kommunfullmäktiges möte börjar uppmanas alla demonstranter att följa med in för att överlämna listan. En medborgare lämnar över listan med krav och uppmanar kommunfullmäktige att “kolla igenom listan och besvara listan skriftligt, ”men förtydligar även att de vill ha dialog med kommunfullmäktige”. Stadsdelsdirektör Maria Laxvik (MP) svarar med att förvaltningen också efterfrågar dialog, och att de därför bjudit in socialförvaltningen och polischef för att kunna berätta för medborgarna vad de redan gör för stadsdelen idag. Vidare förklarar Laxvik att de sedan innan planerat detta, innan de visste att det skulle ske en manifestation och att kommunfullmäktige var först med iden. För att sedan påpeka att det inte är viktigt att vara först. Representanten för medborgarna tackar för att de tagit sig tid att bjuda in representanter från stadsdelen och säger att “dialogen behöver ske utifrån medborgarnas förutsättningar”. Därför avböjer medborgarna dagens dialog och förtydligar att de kommer att bjuda in stadsdelen till ett möte när de är förberedda och redo. Flertalet av de medborgare som gick in på kulturhuset lämnar nu mötet, innan ordföranden officiellt avslutar mötet.

5. Analys

I detta avsnitt analyseras studiens empiri med hjälp av teorin; *Sociala rörelser* och *kapitalformer*, samt begreppen *habitus* och *fält* som presenteras i teoriavsnittet.

5.1 Platsen och dess omständigheter

Att Skarpnäck är en förort där personer med olika etniska och kulturella bakgrunder bor är något intervjupersonerna anser vara positivt, det bidrar med en representation som kan förstås som identitetsstärkande. Genom empirin framkommer det att Skarpnäck upplevs som en plats präglad av civilkurage och att det i området finns en stark känsla av sammanhållning. Händer det något så räknar man med att någon griper in. Det ovan beskrivna bidrar till en ökad nivå av socialt kapital för individen. Detta utifrån att kapitalformen påverkar hur andra människor ser oss, men även utifrån att det bidrar med ett igenkännande och fungerar som identitetsstärkande (Bourdieu, 2006). Enligt Bourdieu så bidrar en individs sammantag av kapitalformer till hans positionering inom det sociala rummet (Giddens & Sutton, 2020). Vidare är det i det sociala rummet som särskiljande av individer pågår. För intervjupersonerna kan platsen Skarpnäck förstås som fältet, rummet där det sociala livet organiseras för intervjupersonerna. Intervjupersonerna lyfter att uppdelningen av bostadsrätter och hyresrätter har kommit att resultera i en geografisk uppdelning av området, vilket påverkar den *sociala sammanhållningen* i området negativt. Detta kan kopplas till Bourdieus begrepp symboliskt kapital som innefattar status i form av sociala aspekter, vilket sedan bidrar till en ekonomisk- och socialt strukturell uppdelning av medborgarna. Medborgarna i bostadsrätternas utestängning behöver i sig inte vara en medveten handling, då symboliska kapitalet bidrar med oreflekterad maktutövning (Johansson & Lalander, 2018). Samtidigt som det möjliggör för personer med hög status att dominera personer med lägre status. Konsekvenserna av detta är att grindarnas funktion försvårar det sociala samspelet mellan barnen i området och upprätthåller ett separerande av medborgarna. Bourdieus begrepp *habitus* förklarar det sociala arvet som en ofrånkomlig del hos individen, *habitus* hjälper oss även att förstå särskiljandet av identiteter i form av klasstillhörigheter i Skarpnäck men även på strukturell nivå i övriga samhället (Bourdieu, 1994). Vidare förutsätter möjligheten att köpa en bostadsrätt ett ekonomiskt kapital och även detta kan förstås som differentiering av medborgarna i området. Grindarnas funktion bidrar med en förskjutning av oönskade beteenden. Barn som växer upp i socioekonomiskt svaga hushåll kan ha en avsaknad av kulturellt kapital och denna avsaknad förstärker deras position som ”stökiga” ungdomar i området. Rollen som stökig kan även internaliseras och upprätthållas i enlighet med *habitus* begreppet som förklarar hur individens sociala villkor och strukturer samverkar. *Habitus* kan enligt Bourdieu förstås som ett medfött arv in i den sociala strukturen och förklarar upprätthållandet av maktstrukturer.

I empirin framträder en bild av att områdets kommunala skola har svårt att leverera en jämlik undervisning till eleverna. Högrepresterande elever flyttas till skolor utanför Skarpnäck och elever som

blir kvar får en delvis bristande undervisning. Bourdieu menar att ett kulturellt kapital kan uppnås genom familj eller via utbildning och genererar både kunskap och referensramar som är främjande för individen. Utifrån ett antagande om att barn till högutbildade föräldrar lättare kan tillgodoräkna sig ett högt kulturellt kapital, kan det i detta fall vara den bristfälliga undervisning som bidrar till att högutbildade föräldrarna väljer att placera sina barn i en annan skola. Vidare kan Bourdieus tankar om kapitalformernas samverkan appliceras på ovanstående skolsituation, då ekonomiskt kapital kan förstås i relation till utbildningsnivå i form av kulturell kapital (Giddens & Sutton, 2020).

Avslutningsvis kan detta även kopplas till habitus begreppet, med antagandet om att det kulturella kapitalet bidrar till bättre sociala villkor, som sedan avspeglar sig i val och möjligheter.

Genom intervjuerna uttrycks även en efterfrågan av begriplighet kopplat till samhällets organisering i området och inom stadsdelen Skarpnäck. Intervjupersonerna anser att det är svårt att orientera sig i välfärdens utformning, offentlig service och dess samordning. Känslan av att inte bli ansedd som en jämbördig part och att känna sig bortkommen är ett resultat av denna obegriplighet. Detta går i linje med sociala rörelse teorins förståelse för en konflikt med det etablerade systemet (Wetterhagen & Jamison, 2006). Vidare finns det en förståelse för en myndighetsrädsla och ett stigma kring att be om hjälp från socialtjänsten bland intervjupersonerna. Individens sociala villkor är sammankopplat med individens habitus och bidrar till hur individen tänker och resonerar (Giddens & Sutton, 2020). Gör vi antagandet att personer som lever under svåra sociala förhållanden troligt har tidigare erfarenhet av kontakt med socialtjänsten så kan den tidigare kontakten vara sammankopplat med en rädsla för myndigheter.

Intervjupersonerna menar att känslan av upplevd trygghet har förändrats som ett resultat av senaste tidens skjutningar, vilket har genererat en rädsla för att flera ska drabbas genom att falla offer för vapenvåldet. Bilburna poliser i området är något som intervjupersonerna anser bidrar med en otrygghet, snarare än en trygghet. Istället efterfrågas det ett relationsskapande från poliserna och intervjupersonerna anser att relationen till polisen är det som bidrar med trygghet, snarare än dess blotta närvaro. Kommunikationen kring lokalerna i området och upplevelsen av en utestängning från dessa beskrivs som ett problem. Detta kan även förstås som en avsaknad av socialt kapital hos medborgaren i form av att inte bli erkänd som medborgare med behov av trygghet på sina villkor.

5.2 Drivkrafter

Rädslan över våldet är även sammankopplat med individens motiv för deltagande och kan förstås med Bourdieus tankar om sociala rum. Intervjupersonerna är bosatta i området Skarpnäck och den senaste tidens händelser påverkar deras livsvillkor i form av rädsla och otrygghet. En av intervjupersonerna beskriver en önskan om att unga som växt upp i Sverige ska ta vara på möjligheten till utbildning som föräldrar som invandrat inte fått. Enligt Bourdieu så kan individens habitus ändras, men den förändrade processen tar tid och kräver en nytt socialt rum som genererar en ny social verklighet (Bourdieu, 1994).

Vidare presenteras de initiativtagande föräldrars mod och intervjupersonernas relationer till någon som man bryr sig om som motiv för deltagandet i mobiliseringen. Detta kan ses som en form av socialt kapital i form av ett erkännande och ett bekräftande mellan individer som ingår i ens sociala nätverk. Genom intervjuerna framkommer det att deltagandet på individnivå genererar ökade nivåer av det sociala kapitalet. Därav kan den relationella aspekten vara en viktig del i mobiliseringen.

Kopplat till visionen med mobiliseringen så framkommer en önskan om jämlikhet och att se sina medmänniskor. I Bourdieus fält pågår det en differentiering av individer i det sociala rummet, och utmanandet av sociala strukturer förutsätter förståelse om dess existens. León Rosales & Åhlund (2018) undersöker individuella- och kollektivalärandeprocesser, samt identitetsprocesser och villkor i sin studie om förortsrörelsen. De beskriver hur aktivismen bidrar med självreflexivitet och ett kritiskt förhållningsätt till aktivisternas egna liv. Den pågående mobiliseringen skulle i likhet med Åhlunds resultat kunna bidra med likande erfarenheter för medborgarna i Skarpnäck, och generera ökade nivåer av ett flertal av kapitalformerna.

5.3 Mobiliseringen

Underrubriken *förutsättningar och villkor* från resultatet visar på intervjupersonernas förståelse för deras positionering i kollektivet. Alla intervjupersoner lyfter vikten av att ungas röster och tankar tar plats och att vuxna lyssnar på vad unga säger. I teorin om sociala rörelser förstås det kollektiva handlandet som ett resultat av kommunikation mellan aktörerna inom rörelsen. Genom att belysa vikten av unga som viktiga aktörer går intervjupersonernas handlade i linje med handlandet inom social rörelseteorin. Hur man lyssnar och kommunicerar framgår som viktigt i resultatet. En intervjuperson beskriver ett ändrat förhållningssätt till de unga i området som resulterat i att hen och de unga mötts genom nya kommunikationsformer. Detta överensstämmer med Vinthagens (2006) beskrivning av att sociala rörelsernas handlingsmönster genererar ny kunskap och nya normer som leder till social förändring.

Vidare framkommer det av resultatet att synen på människan är av vikt för att undanröja fördomar och generaliseringar. Enligt Bourdieus differentieringsprincip kategoriseras människor utifrån sociala villkor, därav kan intervjupersonernas förhållningssätt till fördomsfulla generaliseringar ses som ett motverkande av både differentieringen och utmana rådande maktstrukturer (Giddens & Sutton, 2020). Lyssnandet och förståelsen för de ungas situation bidrar till starkare relationer och en stärkt social sammanhållning, vilket genererar ett ökat socialt kapital. Avslutningsvis framkommer det av resultatet att Svenska kyrkan och Pingstkyrkan i området är två synliga aktörer som bidrar med aktiviteter för barn och unga. Samtidigt lyfts det att en muslimsk organisering i Skarpnäck skulle vara betydelsefull för unga. Kyrkans närvaro kan både ses som stärkande för det sociala och kulturella kapitalet medan frånvaron från ett offentligt muslimskt sammanhang kan förstås som en avsaknad av socialt och kulturellt kapital för de unga som identifierar sig som muslimer.

En av intervjupersonerna var den första att kontaktas av föräldrarna till den unga man som mördades den 13 februari i Skarpnäck. Beskrivningen av pappans sorg, ilska och önskan om förändring var det som initierade mobiliseringen bland medborgarna och det som motiverade intervjupersonen. Vinthagen (2006) beskriver att sociala rörelser bygger på solidaritet och kollektivt handlande. Samt att rörelser kan grunda sig i vänskapskretsar och kan förstås som ett fenomen som resulterar i ett kollektiv med avsaknad av relationsband. Kopplat till detta beskriver Bourdieu (1994) hur konflikter i det sociala rummet bidrar till ett enat kamp för en gemensam tro.

Att sammanfatta krav och behov genom kravlistan kan utifrån rörelseteorin förstås som en konflikt med det etablerade systemet bestående av en frustration av den politiska samhällsutvecklingen. Vidare kan demonstrationen och överlämnandet av kravlistan kopplas till teorin utifrån ett handlande av strukturell ojämlikhet i samhället. Den mobiliserande processen som framkommer under temat kan jämföras med ett handlingsmönster som utförs av en nätverkskaraktär. Processens aktörer utgörs av en mångfald som handlar samordnat och under processens gång har nya grupper skapats med olika fokus, exempelvis WeR1. Vidare består processen inte av en institutionaliserad organisering, där av kan ovanstående i kombination med ett genomgående kollektivt handlande ses som en process i linje med teorin om sociala rörelser.

6. Slutsatser & diskussion

Syftet med denna studie var att öka kunskapen om motiv som lett till att medborgare i Skarpnäck organiserar sig mot våld och för en tryggare ort. Vidare har syftet varit att få en förståelse för hur de mobiliserande processerna tar sig uttryck i Skarpnäck. Skarpnäcksgård utgörs av medborgare med olika etniska och kulturella bakgrunder och relationerna mellan medborgarna emellan har en positiv inverkan på intervjupersonerna. Aspekten *representation* och *relationer* mellan medborgarna kan därför generaliseras till två faktorer med platsen som genererar ett motiv till att delta i mobiliseringen. Vidare uttrycker intervjupersonerna en känsla av att tillhöra platsen, vilken kan förstås som en stark *platsidentitet*. Den positiva känslan är kopplat till att bo i området, trots att intervjupersonerna har en förståelse för att utomstående inte ser på området som tryggt. Tidigare forskning om grannskapets betydelse visar att personlig kontakt är främjande för individens livsvillkor, som att exempelvis ges möjlighet till att se sig själv i andra och att bli speglad (Brandén, 2018). Studier om mångfald i grannskapet har även visat sig bidra till ett kulturellt utbyte och ett igenkännande. Detta påverkar dock inte den hierarkiska uppdelningen mellan olika kulturer och inkomstgrupper (Ahmadi, 2018). Enligt Ahmadi är tidigare forsknings slutsatser om mångfaldens negativa inverkan på sammanhållningen i bostadsområden ett resultat av studier som inte sett till faktorer som exempelvis segregering och ojämlikhet. I denna studie framträder en bild av Skarpnäck präglad av segregation, vilket intervjupersonerna anser vara *försvårande för det sociala samspelet*. Ovanstående resultat överensstämmer med Wallman Lundåsen & Trädgårdh (2015) redogörelse för att boendesegregation bidrar med en avsaknad av *sociala band* mellan olika grupper i samhället. Den kommunala skolans resursbrist som resulterat i att barn i området placeras på skolor som anses vara bättre påverkar det sociala samspelet i området och utvecklandet av en platsidentitet. Kings (2011) redogör i sin avhandling för att identiteter formas och upprätthålls i områden, samt att platsens tillskrivande av mening bidrar med en stabiliserande och definierande funktion. Detta bidrar i sin tur till ett förkroppsligande av normer och identiteter.

I studiens resultat framkommer det att medborgarna i Skarpnäck upplever att det är svårt att förstå samhällets organisering och det finns ett avstånd till aktörer och myndigheter utanför det civila samhället. Ur den aspekten kan den pågående mobiliseringen på flera vis antas vara gynnsam för medborgarna. Ovanstående resultat kan liknas med organiseringen i Husby och Rinkeby som Kings (2011) beskriver som ett underlättande av vardagslivet och den delade erfarenheter av platsen. Vidare genererar mobiliseringen socialisering mellan medborgare ur flera aspekter, vilket genom tidigare forskning visat sig främja livsutfallet för individer som växer upp i socioekonomiskt utsatta områden, samt bidra med ordning i området (Brandén, 2018). De mobiliserande processerna i Skarpnäck består av *kollektivt handlande* i olika konstellationer. Av resultatet framkommer en gemensam förståelse för vikten av *positionering* i mobiliseringen hos medborgarna som deltar i organiseringen. Det finns tydliga tankar om makthierarkier som behöver uppmärksammas för att mobiliseringen ska bli möjlig,

samt en önskan om att nå ut till medborgare som ännu inte än är representerade i mobiliseringen. Av studiens resultat framkommer det att intervjupersonerna upplever att det i Skarpnäck finns en community känsla och civilkurage. Forskning visar att *kollektiv förmåga* innefattar social sammanhållning, att det finns ett stödjande medborgare emellan, samt en förmåga att handla mot oönskat beteende, vilket går i linje med intervjupersonernas beskrivning av Skarpnäck. En slutsats kan antas vara att det i Skarpnäck finns nivåer av kollektiv förmåga.

Den ökade polisnärvaron uppfattas inte som ett försök till att återskapa en trygghet i området från medborgarnas sida. Polisen är inte en självklar del av området och deras arbetssätt, vilket enligt intervjupersonerna består av bilburna patrullerade poliser skapar en distans och en otrygghet. Tidigare forskning har visat att det finns en koppling mellan kollektiv förmåga brottdrektion i grannskap, samt att denna sammanhållning har en betydande inverkan på både våldets nivå och intensitet (Ohmer m.fl., 2016; Lamb, 2019). Ett förändrat polisiärt arbete i området där det ges möjlighet till att etablera relationer mellan medborgare och polis skulle i detta fall kunna stärka medborgarnas upplevelse av trygghet. Detta med anledning av att en grundförutsättning för kollektivförmåga är tillit och social sammanhållning (Carbone & McMillin, 2018).

Att det var föräldrarna till den mördade unga mannen som öppnade för dialog och visade sårbarhet, mod och transparens har enligt resultatet varit av stor betydelse för intervjupersonerna. Samtidigt beskrivs deltagandet som en självklarhet och något man som medmänniska gör för att man både kan och vill. Studiens resultat gällande motiv för deltagande för mobilisering kan jämföras med Amnå (2008) resultat för undersökandet av medborgerligt engagemang. Resultatet redogör bland annat för att incitamenten till medborgarengagemang handlar om att; jag måste, jag kan och att jag behövs. I Skarpnäck är en målsättning med deltagandet att öka medkänslan mellan invånarna och att området ska bli jämlikt. Barn och unga är det som står i fokus för mobiliseringen och genom den önskar man att kunna skapa bättre förutsättningar för att lyckas i livet. Detta är sammankopplat med önskan om ett rum för möten och kreativitet som ett alternativ till kriminalitet och våld. Wallman Lundåsen & Trädgårdh (2015) redogör för nätverkets betydelse för att främja ingångar på arbetsmarknaden samt vikten av att det finns en plats där möten kan ske. Men även kunskap om misstro och utanförskapets konsekvenser. Dessa riktlinjer överensstämmer i stora drag med mobiliseringen i Skarpnäck. Genom intervjuerna framgår det att områdets parklekar där det organiserades socialverksamhet stängt ner, vilket är något som man inom mobiliseringen lagt fokus på i medborgarförslaget. I utvärderingen av Skarpnäcksllyftet redogör Wollter & Kassman (2015) specifikt för vikten av att områdets verksamheter med ett socialt perspektiv inte bör gå förlorat med anledning av dess identifiering av sociala problem.

Genom de ”öppna möten” där det gjorts en kartläggning av medborgarnas behov och krav för att kunna skapa en förändring, vilket bidrar till att medborgarnas behov kommer fram. Lyckas man med att nå ut till grupper som ännu inte är representerade i mobiliseringen kan det generera en tydligare bild av både behov och efterfrågan.

I relation till stadsdelsnämnden så har medborgarna förtydligat vikten av att dialog och samarbete ska ske på medborgarnas villkor. León Rosales & Åhlund (2018) har i sin studie tittat på både individuella och kollektiva lärande- och identitetsprocesser. Trots att León Rosales & Åhlands studie bygger på unga så är det möjligt att koppla resultatet till mobiliseringen i Skarpnäck. I resultatet framkommer att medborgarna har ett kritiskt förhållningsätt till sina egna positioner, andra aktörer i relation till det levda livet i området. Gällande den pågående mobiliseringen i Skarpnäck anser jag att ett samarbete mellan professionella och invånare skulle gynna båda parter. Denna förändring kräver dock att det finns en närhet mellan professionella socialarbetare och rörelserna i området.

6.4 Implikationer för socialt arbete

Flertalet studier visat att ett områdes kollektiva hälsa kan öka med grannskapsorganisering (Ohmer & Beck, 2006; Ohmer m.fl., 2016). Samt att medborgarmobilisering är viktig för att uppnå social förändring i samhället. Mulinari m.fl., (2020) menar att man genom ett kritiskt perspektiv på socialt arbetet som fokuserar på mänsklig frigörelse, kunskapskritik och ifrågasättande av ojämlikheter kan förändra ojämna samhällsstrukturer. Skjutvapenvåldet är ett ökat problem i samhället och socialt arbete inbegriper flera aspekter av fenomenet. Däribland det förebyggande arbetet men individer som riskerar att utveckla en kriminell livsstil, samt deras familjer.

6.5 Förslag till vidare forskning

Genom studien har jag funnit att det finns ett avstånd mellan medborgare och offentlig sektor. Det vore av den anledningen givande att studera om avståndet minskar eller ökar i relation till den pågående mobiliseringen. Vidare vore det intressant att undersöka vilka metoder som svarar bäst för att minska avståndet. I detta fall tänker jag exempelvis på huruvida brobyggare med förankring i området skulle kunna generera en ökad förståelse för medborgarnas behov, samt främja relationen medborgare och offentlig sektor. Avslutningsvis så skulle en fortsatt studie om mobiliseringen ur ett längre perspektiv vara intressant då jag vet att den fortfarande pågår i skrivande stund.

Referenslista

Ahmadi, D. (2018). Diversity and social cohesion: the case of Jane-Finch, a highly diverse lower-income Toronto neighborhood. *Urban Research & Practice*, 11(2), 139-158.

<https://doi.org/10.1080/17535069.2017.1312509>

Alarcón, P. (2015). *Civilsamhälle, social sammanhållning och tillit*: Underlagsrapport. Stockholms stad. <https://start.stockholm/globalassets/start/om-stockholms-stad/utredningar-statistik-och-fakta/utredningar-och-rapporter/social-hallbarhet/civilsamhalle-social-sammanhallning-och-tillit-underlagsrapport.pdf>

Amnå, E. (2008). *Jourhavande medborgare: samhällsengagemang i en folkrörelsestat*.

Studentlitteratur.

Björklund, A. (2022, 28 april). Demonstration med kravlista efter skjutningarna i Skarpnäck. Mitt i Stockholm. <https://www.mitti.se/nyheter/demonstrerade-med-kravlista-efter-skjutningarna-i-skarpnack/repvdB!8uqz048kwAcV69@3Gl@5w/>

Blennberger, E. (2004). Civilt samhälle och andra samhällssektorer. *Genus och civilt samhälle*.

Socialstyrelsen. <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:346520/FULLTEXT01.pdf>

Bourdieu, P. (1994). *Kultursociologiska texter*. (Uppl. 4.). B. Östlings bokförl. Symposion.

Bourdieu, P. (2006). *Pascalian meditations*. Cambridge Polity Press.

Brandén, M. (2018). *Grannskapseffekter: En forskningsöversikt om boendesegregation och bostadsområdets betydelse*. Landsorganisationen i Sverige.

[https://www.lo.se/home/lo/res.nsf/vRes/lo_fakta_1366027478784_grannskapseffekter_pdf/\\$File/Grannskapseffekter.pdf](https://www.lo.se/home/lo/res.nsf/vRes/lo_fakta_1366027478784_grannskapseffekter_pdf/$File/Grannskapseffekter.pdf)

Braun, V., & Clarke, V. (2013). *Successful qualitative research*. SAGE.

Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder* (3 uppl.). Liber.

Carbone, J.T., & McMillin, S.E. (2018). Neighborhood collective efficacy and collective action: The role of civic engagement. *Journal of Community Psychology*, 47(2), 311-326.
<https://doi.org/10.1002/jcop.22122>

Denvall, V., Heule, C., & Kristiansen, A. (Red.). (2011). *Social Mobilisering: En utmaning för socialt arbete*. Gleerups utbildning.

Derblom Jobe, M (2021, 20 oktober). *Här samlas mammorna i Tensta: vill hitta en lösning på det dödliga våldet*. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/mammor-i-tensta-vill-hitta-losning-pa-det-dodliga-valdet>

Eyerman, R., & Jamison, A. (2005). *Sociala rörelser i en ny tid*. Studentlitteratur.

Giddens, A., & Sutton, P.W. (2020). *Sociologi*. (6 uppl.). Studentlitteratur.

Hardilova Selin, K. (2021). *Dödligt skjutvapenvåld i Sverige och andra europeiska länder: En jämförande studie av nivåer, trender och våldsmetoder*. Brottsförebyggande rådet.

https://bra.se/download/18.1f8c9903175f8b2aa70c9a1/1629181100220/2021_8_Dodligt_skjutvapenvald_i_Sverige_och_andra_europeiska_lander.pdf

Heller Sahlgren, G., & Sanandaji, N. (2021). *Effekter av New Public Management i välfärden: vad säger forskningen?*. Timbro. <https://www.ifn.se/en/publications/reports/2021/2021-heller-sahlgren-mfl-effekter-av-new-public-management-i-valfarden/>

Hipp, J.R., & Wickes, R. (2017). Violence in Urban Neighborhoods: A Longitudinal Study of Collective Efficacy and Violent Crime. *J Quant Criminol* (33), 783-808.
<https://doi.org/10.1007/s10940-016-9311-z>

Johansson, T., & Lalander, P. (2018). *Vardagslivets socialpsykologi*. (6 uppl.). Liber.

Jönsson, E., & Nilsson, E. (2019). *Skjutningar i kriminella miljöer: En intervjustudie*. Brottsförebyggande rådet.
https://bra.se/download/18.62c6cfa2166eca5d70e355e/1615394906322/2019_3_Skjutningar_i_kriminella_miljoer.pdf

Kings, L. (2011). *Till det lokals försvar: civilsamhället i den urbana periferin* [Doktorsavhandling, Stockholms universitet].

Kuusela, K. (2013). Det är aldrig för sent: vad orsakar och motverkar barns och ungas utanförskap i utsatta bostadsområden? I A. Karlsson, L., Kuusela, K., & Rantakeisu, U. (Red.), *Utsatthet, marginalisering och utanförskap* (s. 151-180.). Studentlitteratur.

- Lamb, G. (2019). Social cohesion and violence in South Africa: constructing a puzzle with missing pieces. *Crime Law Soc Change*, (72), 365-385. <https://doi.org/10.1007/s10011-019-09828-7>
- León Rosales, R., & Åhlund, A. (2018). Aktivism som platskamp. Självpositionering och medborgarskapande inom den svenska förortsrörelsen. *Tidskrift för samhällsanalys*, (9). <https://doi.org/10.13068/2000-6217.9>
- Lilja, M., & Vinthagen, S. (Red.). (2021). *Motstånd: en introduktion*. Ed: Irene Publishing.
- Mulinari, P., Tahvilzadeh, N., & Kings, L. (2020). Dekolonialt socialt arbete om relationen mellan gräsrotsrörelser och kritiskt socialt arbete i den urbana periferin. *Socialvetenskaplig tidskrift*, 27(3-4), 249-265. <https://doi.org/10.3384/SVT.2020.27.3-4.3664>
- Nordmark, S. (2015). Pierre Bourdieu. I A. Gottzén, L., & Lögdlund, U. (Red.), *Sociologins teoretiker* (s. 231-245.). Gleerups.
- Nygren, L. (2019). Etikprövningslagen och etisk prövning: Risken finns, finns nyttan? Etikprövningen och den kvalitativa forskningen. I A. Kalman, H., Lövgren, V. (Red.), *Etiska dilemman: forskningsdeltagande, samtycke och utsatthet* (s.25-41). Gleerups.
- Ohmer, M.L., Teixeira, S., Booth, J., Zuberi, A., & Kolke, D. (2016). Preventing violence in disadvantaged communities: Strategies for building collective efficacy and improving community health. *Journal of Human Behavior in the Social Environment*, 26(7-8), 608-621. <https://doi.org/10.1080/10911359.2016.1238804>

Ohmer, M., & Beck, E. (2006). "Citizen Participation in Neighborhood Organizations in Poor Communities and its Relationship to Neighborhood and Organizational Collective Efficacy". *The Journal of Sociology & Social Welfare*, 33(10), 179-197.
<https://scholarworks.wmich.edu/jssw/vol33/iss1/10>

Pérez, E. (2018). Social mobilisering och samhällsarbetets potential. I M. Dahlstedt & P. Lalander (red.), *Manifest för ett socialt arbete i tiden*. Studentlitteratur.

Rogers, J. (2012). 'Anti-Oppressive Social Work Research', *Social Work Education*, 31(7), 866-879.

Schönning, K. (1996). *Skarpnäck*. [Broschyr]. KTH Arkitektur.
https://stockholmskallan.stockholm.se/PostFiles/SMF/SD/SSMB_0006396_01_ocr.pdf

Sandegård, S. (2020, 14 december). *Med kunskap om begrepp möjliggör inkluderande arbetsplatser: Vad betyder rasifiering?* <https://www.inclusionacademy.se/artiklar/kronikor/inclusion-academy-5/med-kunskap-om-begrepp-mojliggors-inkluderande-arbetsplatser-vad-betyder-rasifiering-17/>

Sernhede, O. (2006). Förortens "hotfulla" unga män. *Den segregeringande integrationen: Om social sammanhållning och dess hinder*. I statens offentliga utredningar, SOU 2006:73. Stockholm: Fritzes Offentliga Publikationer.

Sernhede, O., León Rosales, R., & Söderman, J. (2019). "När betongen rätar sin rygg": *Ortenrörelsen och folkbildningens renässans: från stigmatisering till kunskapssökande och social mobilisering*. Daidalos.

- SVT. (2021, 28 december). *Stockholm står för över hälften av alla dödsskjutningar*.
<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/stockholm-star-for-over-halften-av-alla-dodsskjutningar>
- Tarrow, S. (1998). *Power in Movement: Social Movements and Contentious Politics*. (2nd ed.).
Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511813245>
- Vainik, A-E., Robyn, M., Wollter, F., & Kassman, A. (2016). *Skarpnäckslyftet: Områdesbaserat socialt arbete för ökad trygghet*. Ersta Sköndal Högskola. DiVA. <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:921097/FULLTEXT01.pdf>
- Vetenskapsrådet (2017). *God forskningssed*. Vetenskapsrådet.
https://www.vr.se/download/18.2412c5311624176023d25b05/1555332112063/God-forskningssed_VR_2017.pdf
- Vinthagen, S. (2006). Icke våldsrörelsens samhällsgestaltning. I A. Wetterhagen, Å., & Jamison, A. (Red.), *Sociala rörelser: politik och kultur* (s. 43-129). Studentlitteratur.
- von Essen, J. (2020). Ideellt arbete i det svenska samhället. I A. von Essen, J., & Svedberg, L. (Red.).
Medborgerligt engagemang i Sverige 1992-2019 (s. 19-40.). Ersta Sköndal Bräcke högskola.
- Wallman Lundåsen, S. (2020). *Ideellt arbete och politiskt deltagande. I Medborgerligt engagemang i Sverige 1992–2019*. Ersta Sköndal Bräcke högskola.
- Wallman Lundåsen, S., & Trädgårdh, L. (2015). *Civilsamhälle, social sammanhållning och tillit*.
Stockholms stad. <https://start.stockholm/globalassets/start/om-stockholms-stad/utredningar->

[statistik-och-fakta/utredningar-och-rapporter/social-hallbarhet/civilsamhalle-social-sammanhallning-och-tillit-underlagsrapport.pdf](#)

Westin, A., Sjögren, A., & Forsberg, O. (2022, 29 april). *Tre skjutningar på tre månader: Känns som krig*. <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/oW2EzB/tre-skjutningar-pa-tre-manader-kanns-som-krig>

Wetterhagen, Å., & Jamison, A. (2006). Teoretiska och historiska perspektiv. I A. Wetterhagen, Å., & Jamison, A. (Red.), *Sociala rörelser: politik och kultur* (s. 43-129). Studentlitteratur.

Wollter, F. & Kassman, A. (2015). *Skarpnäckslyftet*. Ersta Sköndal högskola.

Bilagor

Bilaga 1

Information och förfrågan om deltagande i intervjustudie

Hej,

Mitt namn är Grace Jobe och jag läster sjätte terminen på socionomprogrammet vid Marie Cederskölds Högskola (tidigare Ersta Sköndal Bräcke Högskola). Jag skriver nu min C-uppsats om socialmobilisering och är intresserad av att undersöka individens drivkrafter till att organisera sig kollektivt lokalt.

Tidigare forskning visar att civilsamhällets kollektiva organisering är en viktig del i ett förändringsarbete och denna studie utgår ifrån den lokala organiseringen bland invånare i Skarpnäck som initierades efter skjutningen där en ung man miste sitt liv.

Jag är av den anledningen intresserad av att komma i kontakt med dig som deltagit på möten, planerar att delta, eller på annat sätt tänkt engagera dig för att bidra till en tryggare ort.

Intervjun beräknas att ta ca 60 minuter och kommer att hållas under vecka 14 och 15. Tid och plats för intervjun får du som deltar själv bestämma.

Vid genomförandet av studien kommer jag att ta hänsyn till de fyra forskningsetiska principerna och du som deltar kommer att få skriva under en samtyckesblankett. Deltagandet i studien är frivilligt och du kan avbryta din medverkan när som helst under studiens gång. Du som medverkar kommer att vara anonym i studien, vilket betyder att ditt namn inte kommer att vara med. Om du godkänner kommer intervjun att spelas in då det underlättar i bearbetningen. Inspelningen kommer sedan att raderas efter studiens avslut.

Är du intresserad av mer information om studien eller har övriga frågor så är du välkommen att kontakta mig.

Med vänlig hälsning,

Grace Jobe
Socionomstudent

Telefon: 070 496 49 19
E-post: grajobe@esh.se

Bilaga 2

Samtyckesblankett

Syftet med studien är att undersöka drivkrafter hos individer som valt att organiseras sig kollektivt för att skapa en tryggare ort. Samt att få en förståelse för hur organiseringen går till.

Vid genomförandet av studien och intervjun kommer jag Grace Jobe att ta hänsyn till de fyra forskningsetiska principerna. 1) Ditt deltagande i studien är frivilligt och du kan avbryta din medverkan när som helst under studiens gång. 2) Du som medverkar kommer att vara anonym i studien, ditt namn och känsliga uppgifter som kan härledas till dig kommer att avidentifieras. 3) Alla inspelningar kommer att raderas efter studiens avslut. 4) Under studiens gång kommer materialet att förvaras tryggt och endast hanteras av mig.

Vid frågor eller synpunkter om studien är du välkommen att kontakta mig på telefon: 0704964919 eller e-post: grajobe@esh.se

Underskrift

Datum

Namnförtydligande

Bilaga 3

Intervjuguide

Bakgrundsfrågor

1. Namn och ålder
2. Sysselsättning
3. Familjeförhållanden
4. Egen koppling till Skarpnäck

Ortens betydelse

Hur är det för dig att bo i Skarpnäck?

Hur ser ditt umgänge ut i området? (Finns det personer du umgås med i Skarpnäck)

Vad betyder Skarpnäck för dig?

Vad tror du att folk som inte har en koppling till Skarpnäck tänker om Skarpnäck?

Utveckling av området

Finns det något du önskar att se en förändring kring i området?

Vad önskar du skulle förändras i Skarpnäck?

Varför anser du att detta är viktigt?

Vad anser du behöver ske för att det ska bli en förändring?

Vilka ska ansvara för förändringen?

Kollektiv organisering

Hur gör ni just nu för att organisera er?

Vad tänker du om organiseringen som sker just nu?

Vad är målet med organiseringen/möten/allt som planeras?

Vad tror du kommer krävas för att nå målen?

Nu när ni är flera som har gått ihop:

Ser du fördelar med den kollektiva organiseringen? I så fall vilka?

har du tvivel/farhågor/rädsor kopplat till den kollektiva organiseringen?

Om det du känner tvivel inför skulle hända, vad anser du då ni som organiserar er kollektivt bör göra?

Finns det grupper bland invånarna som du anser saknas i organiseringen?

- Vilka är det?

Individuella drivkraft till att delta i organiseringen

Hur kom du i kontakt med organiseringen?

Vad var det som fick dig att vilja delta i detta?

På vilka sätt kan du bidra till att uppnå målet?

Vad är ditt mål med deltagandet?

Kan du se några eventuella farhågor kopplat till ditt mål?

Vad behöver du göra?

Har du tidigare erfarenhet av annan typ av organisering?

Övrigt

Finns det något du skulle vill lägga till eller förtydliga?

Bilaga 4

Kravlista

WeR1:s KRAV TILL POLITIKERNA I SKARPNÄCKS STADSDEL & STOCKHOLM STAD

Idag överlämnar vi vår kravlista till er. Vi gör det för att vi har fått nog. Ni är de som bestämmer över våra resurser och vår framtid.

De här kraven har vuxit fram under många möten där hundratals Skarpnäcksbor har deltagit.

Vi har ägnat timmar åt att formulera vad vi kräver att ni gör för att lösa den allvarliga situationen som har blivit vardag i vårt hem, vårt Skarpnäck. Vi är många i Skarpnäck som står bakom detta. De här kraven har också lämnats in som ett medborgarförslag under dagen. En del av dem kanske ligger utanför era ramar, men ni har partikolleger i landsting, kommunalfullmäktige och riksdag, ni måste ta ansvar för att förändra det här! Här är våra krav:

1. Ett center med möjligheter för unga vuxna

Ett samverkanscenter/aktivitetshus/resurscentrum där unga vuxna, tillsammans med olika organisationer och aktörer, kan erbjuda unga vuxna möjligheter och verktyg att utvecklas och få en annan utväg.

På en sådan plats skulle många aktiviteter kunna samlas. Läxhjälp utanför skoltid, vuxenutbildning, mentorsprogram för unga vuxna, möjlighet att skapa kultur, musik och arbeta med andra uttrycksformer samt hålla workshops med inbjudna organisationer, föreläsare och andra. Det finns ett stort behov av olika former av psykosocialt stöd och hjälp att söka och få jobb som kan mötas i detta center.

Vi ser också att ett center av detta slag kan nå de unga som fyllt 18 och som inte erbjuds plats på våra fritidsgårdar. Fritidsgården som finns i Bagarmossen för äldre unga räcker inte till. Just nu faller dessa unga vuxna mellan stolarna.

Vi tror också att ett sådant center kan vara en plats för att ta till vara på det lokala näringslivet. Vi vet att många butiker, caféer, restauranger och andra företag vill engagera sig i att skapa ett tryggare Skarpnäck. I centret kan också kommunens aktivitetsansvar (KAA) utvecklas med aktiviteter för de som vare sig har arbete eller går på gymnasiet.

2. Ett aktivt trauma- och kristeam, satsa på ungas mentala hälsa

Vi kräver att det finns ett utbildat Kristeam alltid tillgängligt för att erbjuda samtal och stöd till unga människor som upplevt trauma, som man ska kunna prata med anonymt, med tystnadsplikt och sekretess. Vi vill att stadsdelen satsar resurser på ungas psykiska hälsa på lång sikt.

3. Stötta unga att byta livsstil

Vi kräver att det erbjuds stöd och resurser som kan fånga upp unga som hamnat fel och vill bryta med destruktiv livsstil. Vi vill att stadens avhopparkerksamhet byggs ut och finns

tillgänglig lokalt, nära unga för att bygga förtroende hos dem, samtidigt som den har ett nära samarbete med socialtjänst, polis och insatser där unga kan få arbete, praktik och utbildning. Det är viktigt med lokal förankring och att det är personer som de unga kan få förtroende för. Helt enkelt goda förebilder som ett alternativ till en destruktiv livsstil. När det gäller aktiva insatser att få unga att sluta använda vapen, skulle vi gärna se att stadsdelen tog del av aktuell forskning och vad Brottsförebyggande rådet, Brå, har att säga om vilka metoder som fungerar, till exempel om Sluta Skjut-modellen som prövats i andra städer.

4. Arbete åt unga

Stadsdelsförvaltningen behöver vara en aktiv part i att ge jobb till unga vuxna i Skarpnäck, exempelvis sommarjobb och ungdomsanställningar. Rusta upp Skarpnäck och gårdarna och anställ de unga vuxna för detta till exempel via Stockholmshem.

5. Öppna upp våra lokaler

Låt Kulturhuset och andra lokaler på fältet bli de tillgängliga, aktiva och inkluderande mötesplatser som de är skapade för att vara. Att använda förvaltningens lokaler på Skarpnäcksfältet ska vara kostnadsfritt för nätverk och föreningar som arbetar för att aktivera och stötta unga, unga vuxna och föräldrar i sin föräldraroll. Tillsätt resurser för Kulturhuset att öppna upp sin musikstudio. Framförallt uppmanar vi till att bjuda in unga för att skapa aktiviteter för unga.

6. Förebyggande insatser

Vi kräver att Skarpnäck får fältassistenter som kan bygga relationer med de unga vuxna i Skarpnäck. Låt våra barn och ungdomar tryggas med hjälp av metodiskt förebyggande arbete, där syftet är att ge alla en trygg och meningsfull uppväxt i vår förort och att minska risken att falla in i kriminalitet. Nuvarande modell med fritidslotsar och områdesvärdar har inte varit tillräckliga. Vi vill till exempel se att stadsdelen lägger resurser på öppen förskola här på fältet och att parkleken bemannas igen.

Vi tror att hela arbetet med det s.k. Skarpnäcksliftet behöver ses över och kompletteras med varaktiga insatser från stadens sida som syftar till att tidigt se behov och sätta in rätts sorts insatser för barn och unga samt deras familjer. Vi tror mycket på samverkan inom staden och med andra aktörer. Det viktiga är att det etableras insatser som finns kvar över tid och som därmed kan bygga upp bra relationer med oss som bor här på fältet. Vi vill också att det görs ett tydligare förebyggande och främjande arbete för att motverka ojämlikhet, strukturell rasism och diskriminering som på olika sätt påverkar ungas möjligheter.

7. Stöd till föräldrar

Föräldrar vars barn och unga hamnat i gängkriminalitet eller i riskzon behöver mer stöd. Gör befintliga resurser för föräldrar kända och tillgängliga på Skarpnäcksfältet.

8. Ge alla barn och elever lika villkor

Lagar, policy och konventioner som Skollagen, Lgr22, Diskrimineringslagen och Barnrättskonventionen lyfter alla barns lika rättigheter och möjligheter till en likvärdig utbildning oberoende av bakgrund, sociala ursprung eller ställning i övrigt. Vi kräver att stadsdelen satsar på fortbildning för skolledare och personal inom skola, fritidsverksamhet, förskola och annan barnomsorg för att säkerställa att lagkraven efterlevs i Skarpnäcks skolor. Ge personalen verktyg att, i samverkan med barn och elever, arbeta praktiskt för alla barn och elevers lika rättigheter. Diskriminering och ojämlika strukturer behöver förebyggas i skolan.

9. Utveckla läxhjälpverksamheten

Skolan är en av de starkaste skyddsfaktorerna mot såväl psykisk ohälsa, som kriminalitet. Vi vill ha obligatorisk läxhjälp på skoltid för alla elever från lågstadiet och uppåt. Läxhjälpen ska bjuda in elever för samtliga av Skarpnäcksfältets grundskolor. Läxhjälpen ska finnas på olika språk och utgå från elevens lärandesituation.

10. Satsa på relationsbyggande polis

Vi vill ha riktig lokalpolis som kan bygga relationer med boende och unga. Satsa mer på det istället för på väktare och annan bevakning. Då blir det också lättare att kunna upptäcka brott eller förberedelser till brott. Övervakning och hårdare tag utan relationsbyggande och respekt för oss som bor här är kontraproduktivt.

11. Rusta upp vår förort

Rusta upp och se hur torgen kan göras mer trygga och levande. Involvera boende och hyresgäst-/bostadsrättsföreningar, gör riktiga dialoger där boende tas på allvar. En del har gjorts tidigare under åren, men ta ett samlat grepp och se vad som kan, och behöver, göras nu.

Vi har fått nog, det räcker nu. Vi ser alla att det behövs förändring, både akut och långsiktigt. Vi är redo att arbeta vidare och bjuder gärna in er till en dialog - när ni har läst och sett över våra krav och är beredda att möta oss med handling, inte ord.